

Vyriausybė komisija skaičius Lietuvai padarytą žalą

Vilnius, gegužės 6 d. (LR) — Pirmą kartą gegužės 5 d. posėdyje vyriausybės komisija, kuri nagrinės pokario metais Lietuvai padarytą žalą, rašo Rita Grumadaitė „Lietuvos ryte“. Ši komisija turi įvertinti 1940-1991 metų sovietinės okupacijos nuostolius ir 1991-1993 metais Rusijos Federacijos kariuomenės padarytą žalą.

Pasak komisijos pirmininko, ekonomikos ministro Aleksandro Vasiliausko, nėra nurodyta konkretus terminas, per kurį turėtų būti atliktas šis darbas. „Darysime, kiek galime ir kas įmanoma. Reikia surinkti ir susisteminti informaciją. O toliau politikų darbas, kaip jie sugebės pasinaudoti mūsų rezultatais“, sakė ministras.

Posėdyje kalbėta apie būtinybę parengti žalos vertinimo koncepciją. Manoma ne vien pinigais įvertinti nuostolius, bet ir susigrąžinti kai kurias materialines vertybes, pavyzdžiui atgauti Rusijoje esančius Lietuvos archyvus. O gal dar ten yra išvežtų meno kūrinių ir kitų vertybių, sakė ministras.

Kita vertus, norint derėtis dėl materialinės kompensacijos, reikia ją pagrįsti tai įrodančiais dokumentais. Pavyzdžiui, reikia surinkti duomenis apie deportavimus — kiek žmonių ir kur buvo išvežta, kiek žuvo, kokia jiems žala padaryta. Pagaliau, nepaisant to, pavyks ar nepavyks su Rusija susitarti dėl kompensacijų, komisijos atliktas darbas liktų istorijai, tvirtino A. Vasiliauskas.

Ši komisija perims jau atliktus tyrimus ir apskaičiavimus. Jos igaliojami gana dideli — sprendimai priivalomi ministerijoms ir žinyboms. Tačiau ministras sutiko, kad komisija negalės priversti dirbti „konkreto asmens“.

Buvusios Valstybinės derybų su Rusija delegacijos vadovo Česlovo Stankevičiaus nuomone, nebus nieko gero, jeigu šioms darbams nebus skirtas finansavimas ir etatinių darbuotojų. „Darbas laukia didelis ir rimtas“, sakė jis.

Rusai Čėčėnijoje apšaudė šalpos darbuotojus

Groznanas, gegužės 16 d. (OMRI) — Pareigūnai iš Soros fondo finansuojamo Atviros Visuomenės Instituto Čėčėnijoje buvo apšaudyti Rusijos dalinių kai jie ieškojo Čėčėnijoje dirbusio amerikiečio, šios organi-

zacijos konsultanto Fred Cuny, kuris pranyko Čėčėnijoje balandžio mėnesį, pranešė Vengrijos radijas gegužės 15 dieną. Rusijos žinių agentūra Itar-Tass pranešė, jog žinia, kad instituto darbuotojai Šali srityje buvo rusų dalinių apšaudyti, buvo paneigta gegužės 14 dieną.

Vengrijos užsienio ministerijos atstovas Gabor Szentivanyi, tačiau, pabrėžia, kad apšaudytos delegacijos nariai, jų tarpe ir amerikietis Fred Cuny, važinėjo Čėčėnijoje kaip JAV programos dalyviai, ne kaip Atviros Visuomenės Instituto atstovai.

Szentivanyi sakė, kad užpuolimas yra tiriamas. Tuo tarpu, manoma, kad Šali srityje rastas lavonas manomas esąs Fred Cuny, bet kadangi veidas išdegtas siera rūgštimi, tapatybė tuo tarpu spėjama iš ūgio ir drabužių. Praėjusį savaitgalį nuvykusi tarptautinė grupė atsiimti lavoną pirmą kartą buvo rusų apšaudyta, bet antrą kartą pavyko uždavinį atlikti.

Po to „Lietuvos rytas“ paklausė ambasadorių, ar šis susitikimas susijęs su vykusiu posėdžiu. Jis atsakė, kad tai buvo mandagumo vadinamasis protokolinis vizitas — ambasadoriui iki šiol dėl užimtumo neturėjus laiko aplankyti ministrą. Pasak N. Obertyšev, buvo aptarti kai kurie ekonominio bendradarbiavimo klausimai su Rusijos ir Lietuvos, o apie kompensacijas tik užsiminta. Ambasadorius sakė, kad vizitas pas ministrą buvo numatytas beveik prieš savaitę. (Beje, ir posėdis buvo iš anksto numatytas. — Red.)

O koks Rusijos požiūris į galimas žalos kompensavimo sąskaitas? „Kiekviena šalis dėl to turi savo politiką“, pažymėjo ambasadorius. Tuo rūpintis yra ne jo, o atskirų Rusijos tarnybų darbas. Deklaracijoje, kurią 1993 m. rugpjūčio 30 d. suderino Lietuvos ir Rusijos prezidentai, sakoma, jog kompensacijos turi būti derybų objektas. „Matyt, įvyks tokios derybos, o kada tai bus, dabar sunku pasakyti“, sakė amb. Obertyšev.

Istatymas baustų už banko paslapties išdavimą

Vilnius, gegužės 15 d. (Elta) — Vyriausybė pateikė Seimui įstatymų pakeitimų projektą, kuriame numatyta baudžiamoji atsakomybė už banko paslapties paskelbimą. Kitas įstatymų pakeitimas — numatyta administracinė atsakomybė už komercinių bankų atsisakymą suteikti informaciją teisės saugos institucijoms.

Specialistų nuomone, šie pakeitimai turėtų sustabdyti neteisėtus būdus igyti turto legalizavimą.

Szentivanyi sakė, kad užpuolimas yra tiriamas. Tuo tarpu, manoma, kad Šali srityje rastas lavonas manomas esąs Fred Cuny, bet kadangi veidas išdegtas siera rūgštimi, tapatybė tuo tarpu spėjama iš ūgio ir drabužių. Praėjusį savaitgalį nuvykusi tarptautinė grupė atsiimti lavoną pirmą kartą buvo rusų apšaudyta, bet antrą kartą pavyko uždavinį atlikti.

Szentivanyi sakė, kad užpuolimas yra tiriamas. Tuo tarpu, manoma, kad Šali srityje rastas lavonas manomas esąs Fred Cuny, bet kadangi veidas išdegtas siera rūgštimi, tapatybė tuo tarpu spėjama iš ūgio ir drabužių. Praėjusį savaitgalį nuvykusi tarptautinė grupė atsiimti lavoną pirmą kartą buvo rusų apšaudyta, bet antrą kartą pavyko uždavinį atlikti.

Ilgiausiai išbuvus Francūzijos prezidentu, Francois Mitterrand priima gėles antradienį Elisėjus rūmuose, stebint žmonai Danielle Mitterrand (dešinėje). Perduodamas prezidento pareigas konservatoriui Jacques Chirac, Mitterrand užraukė 14 metų socialistų valdžios, pareikšdamas: „Viliuosi, kad (Chirac) vadovaus Francūzijai taikingai ir teisingai“. Susumuodamas Mitterrand asmenybę, Francūzijos parlamento vadovas Philippe Seguin, kuris yra Chirac šalininkas, buvusį prezidentą pavadino „milžiniška ir sudėtinga asmenybe... vienas šio šimtmečio didžiųjų“. Žymus Mitterrand'o politikos kritikas Jean d'Ormesson, apie jį rašydamas „Le Figaro“ laikrašty, išsireiškė: „Jis buvo Francūzija, jis buvo Europa, jis buvo Francūzijos ir Vokietijos... susitaikymas, jis buvo taikos, teisingumo ir teisybės balsas“.

Europos Taryboje kalbėta apie narystės plėtimą

Vilnius, gegužės 12 d. (Elta) — Strasbūre gegužės 11 d. vykusioje Europos Tarybos (ET) Ministrų komiteto sesijoje, kurioje dalyvavo ir Lietuvos ministras pirmininkas Povilas Gylys, kalbėta apie Europos Tarybos vaidmenį, kuriant vieną Europą, politinius ET išplėtimo aspektus ir galimus išplėtimo poveikius į ET veikimą.

Valstybių delegacijos pasisakė už tai, kad Ukraina, Moldova ir Albanija būtų greitai priimtos į ET, nes šios valstybės yra toliausiai pažengusios demokratiškos reformų keliu. Nors dėl konflikto Čėčėnijoje buvo laikinai liautasi nagrinėti Rusijos prašymą šiuo metu sausio mėnesį vykusioje ET parlamentinės Asamblėjos sesijoje, šį kartą vis dėlto buvo pabrėžiama būtinybė plėsti bendradarbiavimą su Rusija bei kitomis valstybėmis kandidatėmis, siekiant priartinti

ti jas prie ET standartų žmogaus teisių, įstatymo viršenybės ir demokratijos srityse.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys savo pasisakyme pabrėžė, kad į ET išplėtimą reikia žiūrėti plačiai. Panašias vertybes deklaruoja ir kiti tarptautiniai forumai, tokie kaip NATO, Europos Sąjunga, Vakarų Europos Sąjunga, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija, todėl būtina pasidalinti veikla tarp šių organizacijų — tai suteiktų galimybę Europos Tarybai efektyviau įgyvendinti politinį vaidmenį demokratiškai užtikrinant saugumą, teigė P. Gylys.

Ypatingas dėmesys susitikime buvo skirtas valstybių įsipareigojimų vykdymo priežiūros mechanizmom. ET ministrai pritarė, kad toks mechanizmas būtų taikomas vienodai visoms ET valstybėms.

Stutthofe paminėtos ir lietuvų aukos

Gdansk, Lenkija, gegužės 9 d. — Trimitas ir trys šūviai nuaidėjo Balo Sruogos romane aprašytame „Dievų miške“ — buvusioje Stutthofo koncentracijos stovykloje, dabar paverstoje muziejiumi netoli Gdansk, Lenkijoje, iamžinti atminimą apie 60,000 politinių kalinių iš 25 valstybių ir 28 tautų.

Lietuvos aukas Stutthofo koncentracijos stovykloje pagerbti atvažiavo iš Varšuvos ambasadorius Antanas Valionis, generalinis konsulas Šarūnas Adomavičius ir apie 50 buvusių kalinių ir žuvusiųjų kalinių artimųjų, Lietuvos televizija ir spaudos atstovai.

Religinei minėjimo daliai vadovavo Gdanskio metropolijos arkivyskupas Tedeusz Gotzowski, Elbingo vyskupas Andrzej Szliviński, talkinant pravoslavų, liuteronų dvasiškams ir rabinui Chackeliui Zakui iš Kauno.

Pirmąjį vainiką nešė buvę politiniai kaliniai atstovaudami visas Stutthofe žuvusiųjų valstybes. Lietuvai atstovavo Pilypas Narutis.

Lietuvos ambasadorius padėjo

gėlių puokštę prie paminklo ir paminklinę lentą prie krematoriumo. Krematoriumo erdvėje buvo suruoštas trumpas visų lietuvių susikauptas. Čia žodį tarė Lietuvos ambasadorius A. Valionis ir specialų atsišaukimą perskaitė buvęs Stutthofo politinis kalnys iš Lietuvos įkaitų grupės Pilypas Narutis.

Savo žodyje Pilypas Narutis priminė, kad pergalė, nugalėjus nacių, neatnešė genocido pabaigos, kad „Sovietų Sąjunga dar žiauresniu mastu užkariavus kraštus ėmė teruoti ir atnešė dar didesnę ir ilgiau užtraukusią vergiją, išžudžiusią trečdalį lietuvių tautos Sibiro gulaguose“.

— JAV mirusio kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus Lietuvai padovanotas archyvas buvo pristatytas Lietuvos Kultūros ministerijai. Neseniai Lodz, Lenkijoje, vykusioje Lietuvos ir Lenkijos muzikologų konferencijoje savo brolio archyvą Lietuvos ambasadoriui perdavė jauniausioji Vytauto Bacevičiaus sesuo Vanda Bacewicz.

Lietuva nori laisvos prekybos su Čekija

Vilnius, gegužės 12 d. (Elta) — Nuo gegužės 10 d. Lietuvoje tęsiasi Čekijos dienos. Svarbiausias jų akcentas — šios šalies gaminių paroda „Litexpo“ rūmuose, kurios metu jau susitarta dėl laivų statybos, kitų kontraktų. Be dalykinių susitikimų, Vilniuje ir Kaune svečiai skaito paskaitas apie Čekijos ekonomikos pokyčius bei užsienio prekybą.

Čekijos atstovų susitikime su pramonės ir prekybos ministru Kazimieru Klimašausku bei Užsienio reikalų ministerijos sekretoriumi Albinu Januška aptarta abiejų šalių laisvos prekybos galimybė. Lietuva suinteresuota tapti Centrinės Europos Šalių Užsienio Prekybos Sąjungos (CEFTA) nare, o realus žingsnis būtų kaip tik laisvos prekybos zonos su Čekija sukūrimas. Abi pusės susitarė, kad bus įkurta dvišalė darbo grupė, kuri parengs sutarties dėl tokios zonos dokumentus.

30 asmenų gavo Lietuvos pilietybę

Vilnius, gegužės 11 d. (Elta) — Pilietybės komisijos posėdyje, kuriam vadovavo prezidentas Algirdas Brazauskas, Lietuvos pilietybę išimties tvarka suteikta 30-čiai užsienio valstybėse gyvenančių piliečių.

Tarp kitų, ji suteikta Jegorui Martuškinui. 1966 metais tapęs vienuoliu, jis gavo Chrizostomo vardą. 1972 m. tapo vyskupu, 1974-1984 metais — buvo Kursko ir Belgorodo arkivyskupas, 1984-1990 metais Irkutsko ir Čitos arkivyskupas. Nuo 1990 metų sausio mėnesio Jegor Martuškin yra rusų stačiatikių cerkvės Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas, taip pat Vilniaus stačiatikių Šv. Dvasios vienuolio vadovas.

Lietuvos Respublikos pilietybę suteikta ir Andriui Šmitui, nuo 1982 m. vadovaujančiam Vasario 16-osios gimnazijai Vokietijoje. Ją gavo ir Eglė Juodvalkė, ilgą laiką dirbusi „Europos radijo“ lietuviškoje redakcijoje.

Lietuvos pilietybę išimties tvarka Algirdas Brazauskas per savo prezidentavimo laiką jau suteikė 260 užsienio piliečių.

Atsistatydino „Mažeikių naftos“ generalinis direktorius

Vilnius, gegužės 10 d. (LR) — Energetikos ministerijos sekretorius ir akcinės bendrovės „Mažeikių nafta“ generalinis direktorius 51 metų Bronislovas Vainora, gegužės 9 d. ministrai pirmininkui A. Šleževičiui įteikė atsistatydinimo iš užimamų pareigų pareiškimą. Kaip rašo Žydrūnas Damauskas „Lietuvos ryte“, B. Vainora, 1979 metais pradėjęs dirbti šios įmonės vyriausiojo inžinieriaus pavaduotoju, jau 11 metų buvo jos vadovu.

Energetikos ministras Albertas Stasiukynas pasirašė įsakymą, jog B. Vainora atleidžiamas iš generalinio direktoriaus pareigų nuo gegužės 16 dienos. Premjeras, tačiau, kol kas neatleido B. Vainorą iš Energetikos ministerijos sekretoriaus pareigų.

Bronislovas Vainora, „Lietuvos rytui“ sakė, jog jo atsistatydinimo motyvai asmeniniai. „Dirbu gamykloje gana seniai, todėl, ko gero, reikia pakeisti darbovietę. Atvirai kalbant, nebematau perspektyvos, nes dabartinėmis sąlygomis sunku tvarkytis. Manau, kad vyriausybės nutarimus reikia vykdyti, o dirbti pagal juos sunku“, sakė Vainora.

Jis pabrėžė, kad nutarimams vykdyti reikia skirti 90% savo energijos, todėl „visas darbas eina smulkmenoms tvarkyti, o ne profesionaliai veiklai“, nors B. Vainora teigė, jog jo santykiai su vyriausybe vadovu bei prezidentu „labai geri“. Vainora sakė, jog kito darbo dar nesurado. „Rankas, kojas dar turiu, tad kur nors įsidarbinsiu“.

Pasak gerai informuotų šaltinių, paskutinis lašas, perpildęs B. Vainoros kantrybės taurę, buvo vyriausybės nutarimas „Dėl mokesčių už naftos produktus, pagamintus akcinėje bendrovėje „Mažeikių nafta“, surinkimo tvarkos“. B. Vainora tada sakė, jog gamyklos darbuotojai „nerado būdų, kaip įvykdyti nutarime keliamus reikalavimus įmonei“.

„Šiuo metu Vainoros atsistatydinimas būtų grėsmingas įmonei ir visam naftos ūkiui“, — „Lietuvos rytui“, sakė „Mažeikių naftos“ finansų ir ekonomikos direktorius V. Mončinskas. Anot jo, dėl generalinio direktoriaus atsistatydinimo motyvų reikia teirautis vyriausybėje ir Energetikos ministerijoje.

Energetikos ministras Albertas Stasiukynas teigė, jog dabartinės ekonominės politikos sąlygomis „Mažeikių nafta“ negali normaliai dirbti. Jis pripažino, jog gamykla jauė valdininkų bei įvairių žinybų spaudimą. Ministras kritikavo jau minėtą vyriausybės nutarimą, kuris, jo žodžiais tarant, parengtas neatsižvelgus į gamyklą ir ministerijos vadovų nuomonę ir „techniškai neraštingai“. Ministras sakė, kad gamykla „dėl valdininkų užsispyrimo yra suparalyžuota“.

Jis pabrėžė, kad nacionalinės naftos įmonės kūrimo idėja „kaip į pelkę klimpsta, o gamykla grimzta į dugną“. Ministras teigė, jog kiekvieno vadovo „nervų ištekliai“ tokiu atveju būtų riboti.

Energetikos ministras aiškino, jog Bronislavui Vainorai ir jam pačiam tenka atlikti vi-

suomenės, kitų ministerijų bei partijų spaudimą. Todėl nebuvo galima nuveikti kažką radikalaus, kad gamyklą reikėtų pasitaistyti. „Naujamam „Mažeikių naftos“ vadovui, nors jis ir būtų dirbęs gamykloje, susigaudyti ir perimti tokį darbo krūvį prireiks mažiausiai pusės metų, o gal ir net dvejų“, kalbėjo jis.

Seimo LDDP frakcijos narys, nenorėjęs, kad jo pavadė būtų minima, sakė, jog buvęs „Lietuvos kuro“ generalinis direktorius J. Ilievičius buvo atleistas todėl, kad poste išliktų energetikos ministras Albertas Stasiukynas. Antruoju „atpirkimo ožiu“, anot jo, tapo „Mažeikių naftos“ vadovas Bronislovas Vainora.

Kaip žinoma, balandžio 24 d. „Mažeikių naftai“ iškelta baudžiamoji byla už dokumentų kontrabandą. Muitinės ir Saugumo departamentų darbuotojai sulaukė 59 cisternas „Mažeikių naftos“ produkcijos. Įtariama, kad bendrovė dyzelinį kurą parduoda kaip krosnių kurą, kuriam taikomi mažesni mokesčiai.

Ministerijos skirs atstovus Europos Taryboje

Vilnius, gegužės 16 d. (Elta) — Siekdama koordinuoti ir daryti veiksmingesnį Lietuvos atstovų darbą įvairiuose Europos Tarybos komitetuose, Lietuvos vyriausybė nustatė, kad šalies atstovai Europos Tarybos komitetuose yra skiriami ir atšaukiami komiteto veiklos sferą atitinkančios ministerijos ar vyriausybės įstaigos vadovo įsakymu, pritarus Užsienio reikalų ministru.

Jie taip pat turi eiti pareigas, susijusias su konkretais komiteto veikla, turėti ją atitinkančią specialiąją kvalifikaciją, jiems keliami ir kiti reikalavimai.

Lietuva ir Lenkija bendradarbiaus NATO partnerystėje

Varšuva, gegužės 14 d. (BNS) — Lietuvos ir Lenkijos gynybos ministrai Linas Linkevičius ir Zbigniew Okonski gegužės 12 d. pasirašė karinio bendradarbiavimo protokolus NATO „Partnerystės vardan taikos“ programoje. Protokoluose taip pat numatyta sukurti bendrą oro erdvės kontrolės sistemą.

Pirmame protokole numatytas patirties Jungtinių Tautų taikos palaikytojų tarnyboje pasidalinimas ir įkūrimas taikos palaikytojų apmokymo centro Ruklos mieste, Lietuvoje. Antrame protokole numatomos techninės konsultacijos, kad būtų išvystyta atitiktų NATO standartus.

KALENDORIUS

Gegužės 18 d.: Šv. Jonas I, popiežius, kankinys (mirė 526 m.); Venancijus, Eriks, Julita, Erdvilas. 1920 m. gimė pop. Jonas Paulius II.

Gegužės 19 d.: Celestinas, Prudencija, Alkuinas, Gilvinas, Taura. 1890 m. gimė kompozitorius, aktorius, visuomenininkas Antanas Vanagaitis.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO ATLAIDAI

Šv. Antano parapijos globėjo šv. Antano šventė — atilaidai bus švenčiami sekmadienį, birželio 11 d. Šv. Mišių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližio. Po Mišių parapijos salėje bus galima pasivaikinti namų gamybos patiekalais. Bus ir gausių laimikių laimėjimai. Klebonas kun. Alf. Babonas kviečia visus atsilankyti.

PAGERBĖM MOTINAS

Gegužės 14 d. Šv. Antano parapijoje Detroito Lietuvių organizacijų centras (DLOC) surengė motinų pagerbimą. Šv. Mišias už gyvas ir mirusias motinas aukojo klebonas kun. Alf. Babonas. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Sližio. Aukas nešė Dana ir Kristina Barauskaitės. Po Mišių buvo giedama Šv. M. Marijos litanija.

Po Mišių vykusiam minėjime dalyvių prisirinko pilna parapijos salė. Programai vadovavo Eugenija Bulotienė. Invokacija už gyvas ir mirusias motinas ir močiutes sukalbėjo kun. Alf. Babonas. Visoms dalyvavusioms moterims rengėjai įteikė po gvazdiką žiedą. Mintimis apie motiną pasidalino Eug. Bulotienė. Muzikinę programą atliko sesutės Barauskaitės — Kristina pianinu, Lisa — fleita ir Dana — pianinu. DLOK vardu joms buvo įteikta gėlių. Vincas Žebertavičius jautriai padėkavo Putino „Motina“.

Eug. Bulotienė DLOC vardu padėkojo visiems dalyviams, programos atlikėjams ir kitais būdais prisidėjusiems prie šio gražaus motinų pagerbimo. Programa baigta bendra visų dalyvių Lietuvos himno giedojimu, muz. St. Sližiui pianinu palydint.

„PAGALBA LIETUVAI“ PRAŠO SKUBAUS ATSLIĖPIMO

Detroito Šv. Petro lietuvių parapija uždaro sekmadienį, gegužės 21 d. Klebonas kun.

Kazimieras Butkus išėina pensijon. Parapija ateinančiais metais būtų šventusi 75 metų sukaktį.

Š.m. gegužės 12 d. Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai“ vadovas pranešė, kad gautas Detroito arkivyskupijos leidimas, leidžiantis bažnyčios įrengimus, kaip: vitražus, vargonus, statulas, altorius, suolus ir kt. inventorių pasiųsti Lietuvon, Alytuje statomai Šv. M. Marijos Kriščiūnų parapijos klebonas yra kun. Leonas Jakimavičius. Visų tų daiktų pasiuntimo kaina arti 10,000 dol.

Šiam reikalui „Pagalba Lietuvai“ sekmadienį, gegužės 14 d., prie visų trijų Detroito parapijų pravedė rinkliavą. Buvo surinkta 675 dol. iš 31 aukotojo.

„Pagalba Lietuvai“ prašo visuomenę prisidėti prie šio svarbaus projekto. Ypač atsiskaičiama į Šv. Petro parapijiečius, alytiškius ir kt. Kiekviena auka vertinama ir laukiama. Aukus siųsti: Aid to Lithuania, Inc., c/o Robert S. Boris, 4457 Fairway Ct., Waterford, MI 48328. Tel. 1-810-682-0098. Visi kviečiami prisidėti prie šio kilnaus užmojo.

Regina Juškaitė

LB APYLINKĖS METINIS SUSIRINKIMAS

LB Detroito apylinkės metinis susirinkimas sekmadienį, gegužės 28 d. vidurdienį — 12 val., vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Bus pranešimai, valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. LB apylinkės valdybos pirm. Nijolė Zelwender kviečia visus dalyvauti.

LINKIME LAIMINGO VEDYBINIO GYVENIMO

Gegužės 5 dieną, Sterling Heights, Michigan, susituokė Christopher Andrew Senish ir Jennifer Ann Letosky. Į vestuvių pokylį buvo susirinkę jaunųjų gimines, draugai ir pažįstami. Ypač džiaugėsi tėveliai Meilutė ir Frank Repshiai bei močiutė Stygienė. Sveikiname jaunuosius, linkėdami jiems laimingo gyvenimo.

Lisa Manvydaitė ir Linas Barauskas po jungtinių š.m. gegužės 6 d. Nuotr. Jono Urbano

SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Gegužės 5 dieną Šv. Patriko bažnyčioje, White Lake, Michigan Moterystės sakramentą priėmė Lisa Kristina Manvydaitė ir Linas Vladas Barauskas. Jaunuosius lydėjo vyriausia pamerė Lynn Pacaitytė ir Tauras Barauskas. Pulka sudarė: Dana Barauskaitė ir Alan Gillis, Vilija Idzelytė ir Manvydas Šepetys, Gailė Radzytė ir Mike McCormick, Gina Radzytė ir Tomas Manvydas, Kristina Barauskaitė ir Steve Manvydas, Donna ir Mike Umin, Laura ir Dennis DeWitt. Jaunųjų tėveliai — Stasys ir Aldona Manvydai, Algis ir Birutė Barauskai.

Vestuvinis pokylis vyko Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Pokylį vedė Manvydas Šepetys lietuvių ir anglų kalbomis pirm, kad jei ne tautinių šokių vienetai „Šilainė“ ir „Audinys“, nebūtų nei šio pokylio, nes jaunuosius tėveliai Aldona Kilikevi-

čiūtė ir Stasys Manvydas susipažino šokdami „Šilainėje“, o jų dukra Lisa susipažino su Linu šokdama „Audinio“ tautinių šokių šokėjų grupėje. „Audinio“ grupės šokėjai šiame pokilyje paško sadutę ir rezginėlę.

Jaunosios tėvelis Stasys Manvydas savo trumpoje kalboje apgailestavo, kad Lisos senelis, a.a. Algirdas Manvydas, nebesulaukė šios dienos; prieš mėnesį jis buvo pašauktas amžinybėn. Vestuvėse dalyvavo močiutės Stasės Manvydiepė, Bronė Kilikevičienė, dr. Valerija Barauskienė ir Sofija Sirtautienė bei daug kitų giminių ir pažįstamų. Daugiau negu 300 svečių ilgai linksminosi ir kartu su jaunaisiais šoko, Rimo Kaspučio vadovaujamam orkestrui grojant. Linkime naujai lietuviškai ir katalikiškai šeimai daug meilės, sėkmės ir saulėto gyvenimo. **Algis Zaparackas**

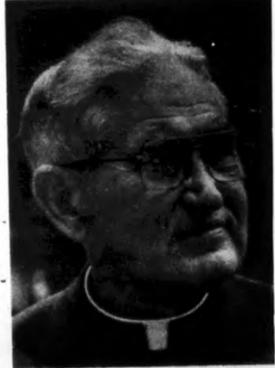
JUNO BEACH, FL

KUN. VYTAUTO PIKTURNOS PAGERBIMAS

1995 m. balandžio 20 d., ketvirtadienį, arti šimtas lietuvių iš Palm Beach, Juno Beach, Jupiter, Lake North, Boca Raton, Stuart, Port St. Lucie ir North Miami, susirinko Quality Inn viešbutyje, Singer Island, pasveikinti ir pagerbti savo mylimą kleboną kun. Vytautą Pikturną, kuriam šių metų vasario 26 d. suėjo 80 metų.

Nuo lapkričio pradžios iki gegužės pabaigos, kun. Pikturna rūpinasi lietuvių dvasiniu gyvenimu. Kiekvieną sekmadienį St. Paul of the Cross bažnyčios koplyčioje kun. Pikturna aukoja šv. Mišias. O antrą mėnesio sekmadienį kun. Pikturna važiuoja laikyti šv. Mišias į Pompano Beach. Jis yra ir Vyčių dvasios vadovas, dalyvauja ju mėnesiniuose susirinkimuose, aukoja iškilmingas šv. Mišias Vyčių globėjo šv. Kazimiero šventės proga.

O kur rekolekcijos, įvairūs minėjimai bei susirinkimai. Kun. Vytauto Pikturnos pamokslai pasižymi stropiu pasirošimu, erudicija, išmąstymu. Gerai pažindamas filosofiją bei literatūrą, kun. Pikturna mėgsta į savo pamokslus įvesti filosofų mintis ar poetų eiles. O keleri metai praleisti koncentracijos lageryje, davė kun. Pikturnos pamokslams žmogišką šilumą.

Kun. Vytautas Pikturna.

Kun. Pikturna yra labai veiklus ir visuomeniniame gyvenime. Jis dalyvauja kiekviename svarbesniame organizacijų susirinkime, diskusijose, pasisakymuose. Per lietuvių pabendravimo pietus, kai vyksta paskaitos ar minėjimai, kun. Pikturna visuomet pareiškia savo nuomonę, paskatina, sutaiko. „Dainos“ choro savaitinėms repeticijoms ir Vyčių bei BALFo susirinkimams kun. Pikturna išrūpino St. Paul of the Cross bažnyčios „kavinę“.

Neturint savų namų ar salės, lietuviškos Mišios kas sekmadienį yra ne tik dvasinio susikaupimo valanda, bet kartu ir vieta, kur po Mišių lietuviai gali susitikti, pasikalbėti. Tai vis kun. Pikturnos nuopelnas; be Jo, Juno Beach ir apylinkių lietuvių gyvenimas šiandien yra neįsivaizduojamas. Kun. Pikturna yra to lietuviško gyvenimo milžiniškas ramstis.

Šiais metais St. Paul of the Cross parapija šventė 25-ųjų metų sukaktį, tad buvo labai malonu iškilmingose šv. Mišiose, dalyvaujant Palm Beach vyskupui J. Keith Symons, tarp kviesinių Floridos kunigų matyti ir lietuvių kun. Pikturną. Jubiliniame parapijos leidinyje išspausdinta kun. Pikturnos nuotrauka su tokiu apibūdinimu: „Kun. Vytautas Pikturna yra lietuvių, St. Paul of the Cross parapijiečių dvasinis vadovas. Lietuviai nuo pat parapijos įsteigimo yra svarbi jos dalis“.

Palm Beach Lietuvių Bendruomenės valdybos iniciatyva Quality Inn, Singer Island, balandžio 20 d. susirinkę lietuviai sveikino kun. Pikturną,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)			
	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu			
	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida			
	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

dėkodami už Jo darbą, pasišventimą, visuomeninę veiklą. Linkėjo kun. Pikturnai sveikatos, ištermės darbuose, niekuomet neapleisti Palm Beach ir pietų Floridos lietuvių. LB Palm Beach apylinkės vardu sveikino Vincas Šalčiūnas. Pompano Beach Lietuvių Bendruomenės apyl. vardu — pirm. Jonas Paškus. BALFo — pirm. dr. V. Majauskas, Vyčių — pirm. Francis Daniels, „Dainos“ choro — vadovė Irena Manomaitienė, Lietuvos Dukterų — valdy-

bos narė Aldona Urbienė. Asmeniškai sveikino žemaitių tarme prabilusi Bronė Jučienienė ir Vytautas Dudėnas, sveikines Kelmėje gimusių vardu. Lietuvių Kultūros muziejaus vardu sveikino Rimgailė Zotovienė. Baisiant, susirinkę kun. Pikturnai padainavo „Ilgiausių metų“. Kun. Pikturna savo žodyje dėkojo Bendruomenės pirm. Algiiui Augūniui, sveikinusioms organizacijoms ir visiems susirinkusiems.

Dalia Augūnienė

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktuotai. **Susitarimui** (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.v. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

BUVUSIOS DETROITIETĖS VESTUVĖS CALIFORNIJOJE

Gegužės 13 d., Bel Air Bay Club, Pacific Palisades, Californijoje, Rasa Joana Baužaitė sukūrė šeimos židinį su Robert Kraus Hirshland. Rasa, baigusi architektūros mokslus Michigano universitete. 1985 metais Yale universitete įsigijusi magistro laipsnį, Rasa išvyko Californijon dirbti savo specialybėje. Dirbdama savo profesijoje Paramount Studios Los Angeles, Californijoje, susipažino su savo vyru. Gegužės 13 d. į Santa Monica, dalyvauti Rasos ir Roberto jungtuvėse, atvyko gimines ir draugai iš Šveicarijos, Minnesotos, Colorado, Michigan, Pensilvanijos, Washington, DC, ir Virginijos valstijų.

Vestuvių pokylį surengė mamytė Milda Walters. Kartu su Rasa ir Bob džiaugėsi lietuviai draugai iš Los Angeles ir Detroito. Dėl nesveikatos vestuvėse negalėjo dalyvauti močiutė Jona Švobienė ir dėdė Rimgaudas Švoba.

Rasai ir Robertui linkime daug saulėtų bendro gyvenimo dienų.

A.A. LIUDVIKA MACIONIENĖ

Gegužės 10 dieną, po gedulinę šv. Mišių Šv. Antano parapi-

jos bažnyčioje, Our Lady of Hope kapinėse, Brownstowne, Michigan, buvo palaidota a.a. Liudvika Macionienė, 86 m. amžiaus. Velionė mirė gegužės 6 dieną, Michigan universiteto ligoninėje, Ann Arbor, MI.

Laidotuves ir atsisveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė. „Švyturio“ jūrų šaulių kuopa atsisveikinime dalyvavo su kuopos vėliava. Šaulių vardu atsisveikino Šaulių CV išveivijoje vadas Mykolas Abarius. Velionė paliko: sūnų Algį ir marčią Barbarą Macionius, sūnų Vitą ir marčią Dianą Macionius, dukrą Laimą ir žentą Frank Urbanowicz, 5 vaikaičius ir tris provaikaičius; sesutę Bronę Vasiliauskienę ir jos šeimą Detroito, sesutę Anele, brolių Stasį ir jų šeimas Lietuvoje. Kūnas buvo pašarvotas Val S. Baužos laidotuvių namuose, Detroito.

Im

• Šiauliuose balandžio 24 d. vyko Kauno arkivyskupijos kunigų seminaras pagal arkivyskupijos sudarytą nuolatinio kunigų formavimo programą. Pagrindinį pranešimą bažnytinės santuokos tema skaitė Kauno Tarpdiecizinės kunigų seminarijos vicerektorius kun. Artūras Jagelavičius.

Vėlykų rytą Alytuje Prisikėlimo šv. Mišias aukojo klebonas kun. Leonas Jakimavičius. Prieš altorių susibūrę giesmininkai.

BALTISTIKOS STUDIJS WASHINGTON UNIVERSITETE

Washington valstijos universitete, Seattle, ir šių metų vasaros semestre veiks Baltistikos studijų vasaros institutas. Šią, pernai sėkmingai pravestą programą, šiemet remia: Illinois (Čikagoje), Indiana, Michigan, Wisconsin ir Washington valstijų universitetai. Kursai tęsis 9 savaites — nuo š.m. birželio 19 iki rugpjūčio 18 d. Visi kursai bus dėstomi 5 dienas savaitėje. Visos studijos vyks anglų kalba, išskyrus lietuvių kalbos kursą.

pavyzdį, ir kitos valstybės pripažino Lietuvos valstybingumą atstatymą, JAV, tik ilgai dėsusios, pagaliau tarė savo žodį, nors nuo pat 1940 m. okupacijos skelbė nepripažįstančios smurtinio užgrobimo.

Dabar, kai Baltijos valstybės, jausdamos realų pavojų iš Rusijos pusės, norėtų kuo greičiau įsijungti į NATO, kad galėtų ramiai sukaupti jėgas atstatyti sugriautą ekonomiką ir žmonių dorovinį supratimą, JAV, pataikaudamos Rusijai, sugalvoja „Taikos partnerystę“, kurią galėtų įsijungti ir Rusija. Bet tai maža pagunda.

Europos politikai nuolat priima Lietuvos vyriausybei, kad ji turi būti geruose santykiuose su Rusija. Bet kai nesilaikoma tarptautiniuose santykiuose lygybės, kokie tie santykiai galėtų būti, kai, padarius vieną nuolaidą, jau reikalaujama kitos. Be to, Rusija dažniausia nesilaiko pasirašytų sutarčių. Vietoj palankios prekybos sutarties užkrauna didelius muitus. Reikalavimas karinio transporto per Lietuvą leidžia įvesti Trojos arkli.

Pasklidusios žinios, kad Rusija nenori išleisti iš savo sferos nors ir neteisėtai užgrobti Baltijos valstybių, pagrindas paaiškėjo tik po Naujųjų metų, kai NATO narystės kriterijai buvo statomi tik Vyšegrado šalims — Lenkijai, Vengrijai, Čekijai, Slovakijai. Pravedus Atstovų rūmuose vasario 16 d. National Security Revitalization Act su Durbino ir Knollenberg pataisais, sudaromos sąlygos tapti Lietuvai bei jos kaimynėms NATO narėmis, taip pat kitoms Vidurinio ir Rytų Europos šalims, paneigiant Rusijos įtaką ir teisę sutrukdyti joms į NATO. Bet tai buvo pasiekiama tik būdint laisvės reikalą sargyboje. Tad visi — ir užsienio lietuviai, ir gyvenantys Tautybės — su bendro likimo tautomis turime budėti, kad priešas neįkeltų kojos į Lietuvos žemę.

Lietuvių kalbos intensyvu pirmųjų metų kursą dėstys Karilė Vaitkutė, šiuo metu dėstanti lietuvių kalbą University of Illinois, Čikagoje, ir prof. Guntis Smidchens, Washington valstijos universitete dėstas lietuvių, latvių ir estų kalbas. Bus duodama 15 cr. **Baltijos kraštų istoriją** dėstys Iowa State University profesorius Andrejs Plakans. Kursas prasidės liepos 20 d. Ypatin-gas dėmesys bus teikiamas vėliausių laikų, ypač Baltijos kraštų išsivadavimo istorijai.

Skandinavija pasaulio įvykiuose dėstys University of Washington Skandinavijos Departamento prof. Christine Ingebritsen.

Ivadą į tautosakos studijas dėstys prof. Thomas DuBois.

Kursą apie Baltijos tautų kultūrą dėstys prof. Guntis Smidchens. Šio kurso pradžia — liepos 20 d.

Studentams bus sudaryta galimybė gyventi studentų bendrabutyje. Kursus lankantieji galės gauti stipendijas. Stipendijas prašantieji, prašomi atsiųsti dvi rekomendacijas, laišką, nurodantį studento siekius ir kitą informaciją šiuo adresu: **Professor Thomas DuBois Department of Scandinavian Languages and Literatures D/L-20, University of Washington, Seattle, WA 98195. Tel. (206) 543-0645.**

Informacija apie šį vasaros kursą teikiama paskambinus telefonais: (206) 543-2320, arba 1-800-543-2320.

BLAIVYBĖS SAJŪDŽIO MORATORIUMAS ALKOHOLIUI

Vyskupo Motiejaus Valančiaus sąjūdis, Krašto apsaugos bičiulių klubas ir Lietuvos Švietimo taryba siūlo nuo birželio 1 iki 15 d. paskelbti moratoriumą alkoholiui su šūkiu „Nėgamin! Nėprekiauk! Nėpirk! Nėgerk, Nėvaisink!“ miestuose, rajonuose ir parapijose organizuoti masinius renginius tema „Nugalkime blogį“, birželio 14 d. 20 val. visose bažnyčiose aukoti šv. Mišias. Birželio 9 a. Vilniuje siūloma surengti eitynes nuo Seimo rūmų iki Kryžių kalno ir renginį užbaigti malda, prašant Dievą suteikti jėgų ryžtingai gintis nuo blogio.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 4)

Danutė Bindokienė

Kartu ar atskirai?

Lietuvių žiniasklaidoje — Lietuvoje ir užsienyje (o taip pat visuomenėje) — jau prigijo „Baltijos tautų“ sąvoka, sukelianti jaukų įspūdį, kad Lietuva nebėra viena, kad visos trys valstybės, prisiglaudusios prie Baltijos jūros, neseniai išsilaisvinusios iš žiauriausios jų istorijoje okupacijos, sudaro tvirtą junginį, nedalomą vienetą, kai reikia kovoti už savo teises, už savo egzistenciją.

Tikrovė, kaip visuomet, atrodė kiek kitaip. Tarpusavimi nepasitikėjimas, galbūt atsineštas iš praeities, tam tikros varžybos dėl Europos ir užjūrio valstybių dėmesio, skirtingos pažiūros į daugelį Rytų politikos aspektų yra užtvaros, kliudančios artimesnius ryšius tarp šių bendro likimo sesių. Veikdamos kiekviena sau, užsiėmusios tik savo interesais, jos yra lengvai pažeidžiamos. Stovėdamos visos trys drauge, jau sudarytų sunkiau „praryjamą kąsnį“.

Nors tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos galima rasti daug panašumų, bet yra dar daugiau skirtumų. Kiekviena yra pasiekusi tam tikrą laimėjimą, iš kurių kitos galėtų pasimokyti. Kai išgirstame, kad visos trys Baltijos valstybės pasielgia vieningai, ypač politiniuose ėjimuose su Rusija, jaučiame pasitenkinimą ir pasididžiavimą. Vienas vėliausių vieningų sprendimų — atsiskyrimas vykti į „karo pabaigtuvių“ 50-tosios sukakties iškilmės Maskvoje. Kaip ir anksčiau Lietuvos prez. A. Brazauskas, Latvijos vyriausybės galva Guntis Ulmanis pareiškė, kad Latvijoje Antrasis pasaulinis karas pasibaigė tik 1994 m. rugpjūčio 31 d., kai paskutiniai rusų kariuomenės daliniai buvo išvežti iš Latvijos.

Daugeliui latvių akivaizdus okupacijos pabaigos įrodymas įvyko š.m. gegužės 5 d., kai su amerikiečių pagalba Skrundeje buvo susprogdintas milžiniškas radaro bokštas, sovietų kariuomenės naudotas padangių žvalgybai, saugant karinius įrengimus nuo „Vakarų imperialistų“. 230 pėdų aukščio bokštas, pastatytas iš plieno ir cemento apie 93 mylios nuo Rygos, nuolat priminė gyventojams okupacijos baisumus, todėl jo sunaikinimas buvo sutiktas su džiaugsmu. JAV vyriausybė apmokėjo beveik visą sugri-

vimo sąskaitą — apie 7 mil. dol. II pas. karo metu apie 150,000 latvių pasitraukė į Vakarų. Jie pasklido po įvairius kraštus, bet neįstengė išvystyti tokios įvairiopos visuomeninės bei kultūrinės veiklos, kaip lietuviai. Gaila, kad ir užsienyje nebuvo daugiau bendrauta su vienintele pasaulyje mums gimininga tauta. Ir praėjus, ir šiuo metu, bendradarbiavimo reiškiniai yra daugiau išimties negu taisyklė. Ir ne vien su latviais... Net po 50 metų svetimuose kraštuose sunku atsiskirti asmeniškų ambicijų ir tautinio šovinizmo.

Įdomu, kad, atkūrusi nepriklausomybę, Latvija kitu žvilgsniu žiūri į savo tautiečius užsienyje. Iš 100 Latvijos parlamento narių 19 yra iš Vakarų; 13 — iš JAV. Pačioje vyriausybėje penki ministrai yra iš Vakarų, įskaitant dvi moteris, gimusias JAV po Antrojo pasaulinio karo. Daugybė buvusiųjų pabėgėlių (arba jų vaikų ir vaikaičių) grįžo į savo tėvų kraštą ir dirbuojasi, padėdami jam iširikiuoti į Vakarų pasaulio tautų tarpą po 50 metų okupacijos.

Palygink, je šį pluoštelį statistikos su Lietuva. Palyginkime Lietuvos vyriausybės pažiūras į savo tautiečius, gyvenančius užsienyje. Kiek tų lietuvių užima vietas ministerijose, kiek daro sprendimus Seime, kiek grįžo apsigyventi Lietuvoje? Mes tebekalbame apie „spragas“ tarp užsienio ir tėvynės gyvenančių tautiečių, tebelinksnuojame „mes ir jūs“ sąvoką, skundžiamės vieni kitiems nepasitikėjimu...

Tačiau matyti ir provaisčių, kurios — reikia tikėtis — ilgainiui savo šviesos spinduliais apibers visus lietuivius visame pasaulyje. Praėjusį sekmadienį Bizet „Perlų žvejų“ premjeroje Čikagoje patyrėme, kad muzika ir daina beatamant išsklaido bet kokias užtvaras ir bendras visų darbas atneša puikiausius vaisius. Tą patį savaitgalį vykusio „Pagalba Lietuvai“ konferencija dar paantrino glaudaus bendradarbiavimo tarp užsienio ir Lietuvos lietuvių veiksmingumą. Yra ir daugiau tokių pozityvių reiškinų, kuriuos turime remti ir puoselėti visų mūsų labui.

Prisikėlimo šv. Mišias gausiai susirinkę alytiškiai šimet šventę atvirame ore. Alytuje statomai šv. M. Marijos Kriščiūnų Pagalbos bažnyčiai, Detroito arkivyskupijai sutinkant, „Pagalba Lietuvai“ ruošiasi siųsti Detroito šį sekmadienį uždaromos lietuvių šv. Petro bažnyčios vargonus, vitražus, statulas ir kitą bažnytinį inventorių. Pasiuntimui reikalingos lėšos.

AR LIETUVA ĮEINA Į RUSIJOS ĮTAKOS SFERĄ?

IGNAS MEDZIUKAS

Nusivylimas Vakara

Praėjusių metų pabaigoje Lietuvoje ir kitose Baltijos respublikose sukėlė nerimą „Washington Times“ straipsnis, kuriame buvo rašoma, jog JAV ir Rusija slaptai susitarė pasidalinti įtakos sferomis, kaip kadaise buvo Jaltoje. Naujai atgavusioms nepriklausomybės valstybėms tai buvo didelis smūgis, prisimenant, kad Baltijos valstybės jau ne kartą buvo išduotos ir buvo tarptautinių mainų objektu. Pavojus buvo realus, nes Jelcinas piktaip prieštaravo dėl jų įsijungimo į NATO motyvuodamas, sakydamas, jog tai kenktų Rusijos saugumui. Juk taip neseniai buvo pataikaujama Gorbaciovui, kad nepakenktų jo reformoms, o dabar vėl norima gelbėti skęstantį Jelcino laivą.

Po Antrojo pasaulinio karo Lietuvos žmonės perdėtai pasitikėjo JAV. Pasitikėjimas Vakara dar labiau sustiprėjo ypač po to, kai parašitais buvo nuleisti ir okupuotą sovietų Lietuvos teritoriją laisvės kovotojai, nes tikėta, kad Amerika nepalikis likimo valiai kovojančių dėl laisvės. Deja, Lietuvos laisvės kovotojai, susitelkę miškuose, neteko vilties, kai jie buvo palikti vieni, nesulaukę realios pagalbos. Vakariečiai, atrodo, visiškai nenorėjo žinoti, kad tūkstančiai žūsta kovodami prieš Stalino divizijas.

Tada aktyvus pasipriešinimas ginklu buvo nutrauktas, nes viltį užgožė nusivylimas Vakara skelbtais laisvės šūkiu bei pažadais. Nuleisti laisvės kovotojai iš užsienio buvo atiduoti raudonajam slibinui į nasrus ir, šnipų bei provokatorių išduoti, žuvo.

Jonas Deksnys, vienas iš tų drąsiųjų vyrų, gyvas patekęs į saugumo rankas, buvo priverstas kolaboruoti. Jis buvo vežiamas po muziejus, kino teatrus, nes norėta jį perauklėti, parodyti sovietinės tvarkos pranašumą. Kai Deksnys pajusdavo sąžinės graužimą ir puldavo į depresiją, jam buvo pristatoma degtinė ir mergina, kuri turėjo jį raminti, sekti ir sulaukti nuo savizudybės.

Jaltos konferencijos deklaracijos veidmainystė

Kuo gi baisi Jaltos konferencija, kad ją dar tenka prisiminti ir po pusės šimto metų? Jaltos konferencijos paskelbta deklaracija buvo šlykštus ir veidmainingas dokumentas. Joje buvo skelbiama, kad naujoji pasaulio tvarka bus paremta demokratinėmis institucijomis; kad tautos, kurių suverenios teisės užgrobtos, jas atgauti ir savivalda bus atstatyta; kad kiekviena tauta turi teisę pasirinkti savo valstybės santvarką.

Šia deklaracija buvo pakartoti

Atlanto chartos principai. Trys didieji deklaravo savo pasiryžimą grįsti pasaulio tvarką teise, kad visa tarnautų taikai, saugumui, laisvei, visuotinei žmonių gerovei. Tai buvo vienas iš veidmainingiausių dokumentų, skleidžiančių lietuvių tautą, kovojančią ir kraują liejančią dėl savo laisvės. Bet kuo kvepia ši deklaracija, tuojau paaiškėjo, kai Stalinas atvirai ciniškai pareiškė, kad sovietai niekad nesutiks didžiųjų galybių veiksmų vertinimą pavesti mažesniems ir kad mažieji neverti prie didžiųjų stalo sėdėti. Tai buvo demonstruojama brutali jėga, o ne teisė, kaip deklaracijoje buvo gražiai išrašyta. Roosevelt ir Churchill, atstovė Vakarų pasauliui, Stalinui neprieštaravo. Tokios konferencijos pasekmė buvo skaudus smūgis tarptautiniam teisingumui, lietuvių tautai ir kitoms panašaus likimo tautoms, kainavęs daugybę ašarų, kraujo, leidęs Stalinui vykdyti gulagų sistemą ir genocidą.

JAV simpatijos Maskvai

Grįžtant prie „Washington Times“ straipsnio ir aiškinantis jo šaltinius, JAV sostinės biurokratai tik sumurmėjo, nieko tik nepaaiškindami. Tačiau žurnalistas ir toliau tvirtino, kad Baltijos valstybės paliekamos rusiškos meškos įtakos sferoje.

Kai 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Aukščiausioji taryba paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomybę, kai Maskva grasi- no ekonomines sankcijas ir tankais, realios pagalbos ar užtarimo iš JAV nebuvo sulaukta. Kai pagaliau Islandija davė

— duobelė. Bet apie tai vėliau. Koloną Sierakausko gatvę sustabdo. Kalėjime renka visus nuteistuosius. Mus saugo patikimai šimtai čekistų ir tiek pat šunų — ir vieni ir kiti — baisūs butvėrimai. Amžiaus atžvilgiu, šis vyrų telkinys įvairus — nuo 16 iki 90 metų. Štai vienas senelis juokais skundžiasi, kad jam karinis tribunolas paalginio amžiu, nes atlikti bausmę jam reikės gyventi 105 metus. Visi kaliniai nenupuolę dvasioje, bet kaip vėliau paaiškės, gyvenimas senukams greit sutrupėjęs.

Pagaliau kolona pasmerktųjų su šunų simfonija ir čekistų gražbylyste pajuda. Vėjelis retkarčiais papučia aitrų svilėsų kvapą — tai gaisrų liekana.

Palydovai ragina pasmerktuosius vis greičiau, bet ne visi gali. Atsilieka. Vargais negalais pasiekiami prekų stotį. Ten mūsų laukia gyvuliniai vagonai. Spygliuota viela užkalti langeliai taip, kad nosies į lauką pasizvalgyti neišikiši. Prasideda sodinimas. Prie durų iš abiejų šonų stovi po čekistą ir diržu per pečius „ragina“, kad greičiau sėstum. Daugiausia nukenčia vyresnio amžiaus arba invalidai. Juos daugiausia ir „ragina“. Sadiams toks pasityčiojimas sudaro malonumą, o kitiems — skausmą. Į vagonus grūda kaip silkes į statinę. Reikės susodinti 80 vyrų, pakraus ir daugiau.

Stoty ne vieno pasmerktuojo neliko ir likti negali. Nors rytas ankstyvas, bet žmonių išlydėti susirinko jau geras būrys. Arti jų neprileidžia, kad neatsiveiktų motina su sūnum, žmona, palikus mažylis kitų globoj, su vyru.

Tai kokio dydžio ešelonas? Suskaičiavome apie 33-35 vagonus, o N. Vilnioj prikabinas daugiau. Manome, kad dabar pasmerktųjų apie 3,000 žmonių: vyrų ir moterų. Vyrų, aišku, daugiau.

Saulutė, lyg atsiveikindama su mumis, skaisčiai

šviečia ir šildo. Vagone saulutės nematysim, bet šilumos ir prakaito bus į valias. Vagone visko bus — ir ašarų, ir skausmo, tik ištroškusiems vandenėlio tai jau greit nebus.

Garvežys duoda signalą, ir traukinys pajuda, o mes: „Sudie, namiškiai. Sudie, Vilniau! Sudie, Lietuva!“ Kuo toliau, tuo traukinys labiau skuba, tarsi norėdamas, kad mes greičiau viską pamirštume.

Išveža į nežinią, kur vargas, kančios, o daugeliui ir mirtis. Traukiny vienodai silenka dienos ir naktys: dieną gauname dar šiek tiek vandenėlio, duonos, sūrios ir dvokiančios žuvies. Žuvį ne daug kas ima. Vanduo brangus, retai jį gauname, o šiluma neapskaukoma. Daugiau atsigauiname, kai tikrinimo metu atidaro vagono duris. Čekistams vagonų tikrinimas — tai irgi malonumas, išvargusių, sumurusių nuo prakaito žmonių vaikymas (skaičiavimas) iš vieno galo vagono į kitą. Mankštinama keletą kartų. Gal buvo ir gerai, bet ne visiems.

Naktį irgi dažnai nėra ramybės, kaip mes sakydavome: „prasideda medinė muzika“, su mediniais plaktukais (o gal kūjais) baladodavo į vagono sienas. Tikrindavo, ar kas nesirengia bėgti. Ir taip kasdien ir kasnakt. Traukinys kai kur pastovi ilgiau. O kur nematyti, tik jaučiame, kad didesnė stotis. Čia, kartais ir vandens daugiau gauname.

Kotlose (tai didelė gelež. st.) išgirdome smarkiai šaudant. Apsaugos sujudimas, juokas. Dabar plačiai atidaro vagono duris, paduoda vandenį ir duonos po gabalėlį. Iš sargybinių kalbų sužinojome, kad jau gegužės 9-oji, o iš šaudymo ir džiaugsmo — karo pabaiga. Kapituliavo Vokietija... Kaliniams irgi atsirado daug kalbų, spėliojimų. „Traukinys, nuvažiavęs iki galo ir apsisukęs, grįš atgal“, ši mintis visiems artimiausia prie širdies, bet...

Sužinojome, kad iš Kotlos geležinkelis eina tiesiai į Šiaurės Rytus, į Komiją. Tai ten ir sustosim, bet traukinys neapsisuka, nes dideli miškai ir daug kelmų.

Traukinys skuba ir skuba ir nežinią. Oras jau pastebimai keičiasi, vėsiau. Atiū Dievui, didžiausius vargus traukinys jau perygvenom: trūko oro, vandens, žmonės alpo tose gyvulinėse dėžėse, kitur — mirė. Čekistams svarbu buvo, kad ir lavoną, bet nuvežti ten, kur važtarsty pažymėta — XX a. gyvos prekės.

Vagone vyrų jau gerokai suvargę. Tai kaip su moterim? Juk šiame ešelone keletas vagonų ir jų. Apie jų vargus ir kančias tik žymiai vėliau sužinojome, nuotrupas. Ju dalia ir moraliai, ir fiziniai buvo labai sunki.

Po keleto dienų kelionės, ryte čekistams pravėrus vagono duris, pamatėme baltus laukus, toluomoje neįžengiamas toks pats baltas miškas. Čekistai, pastebėję mūsų nusistebėjimą, pridėjo: „Bus laikas, pamatysite gražiau!“ Šis sniegas buvo neatsitiktinis — tai Šiaurės reiškinys. Prasideda miškai: skarotos pušys, eglės ir kai kur mūsų berželis, kuriame Lietuvos gyventelė kukuodavo, bet čia ji nekukuos.

Traukinys sustojo. Dalį išlaipina. Čia persiuntimo punktas, bet jis nėra toks didelis, kad tilptų visas ešelonas. Kiti važiuosim toliau. Komija didelė.

Kitą dieną sustojame vėl. Čia mūsų dalia. Išlaipina. Surikiuoja ir pirmą kartą gyvenime išgirdome komandą: „Žingsnis į kairę, žingsnis į dešinę, sargyba vartoja ginklą be perspėjimo. Zengte marš!“ Ši komanda kalinį persekioja visą kalninio laika, o kartais ir sapne.

(Bus daugiau)

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRKAUSKAS

10

Šiame kalėjime jau mes pradėjome tolti nuo namiškių. Vėl gandai, kad bus etapas. Jis bus, mes jaučiame, bet dar nenorėtume, kad greit. Tai priklauso jau nuo čekistų. Jie masės žmonių be darbo nenori laikyti, tuo labiau, darbo yra, bet darbo jėgos daug kur neturi — vieni išmirė, iš kitų padarė klipatas, klipatėles (įdomu, ar čekistai ir iš mūsų taip nepasijuok, kaip „Dievų miške“ nacionalistai, pamatysim).

Etapa — išvyka tikrai ruošia. Jau kelinta diena neveda pasivaikščiot. O gal, kad mūrinė tvorą žmonių šaudymo žymės negadintų nuotaikos. Dar 1945 m. gegužės 1-os ir 2-os sulaukėme ramiai, bet jau trečiąją atsidarė kameros durys ir komanda: „Išeit su daiktais!“ (rusiškai). O Dieve, kokie mūsų daiktai. Daugiausia tušti maišeliai — jų kamputy gal trupinėliai Tėvynės duonos, kaip relikvija. Ateity ir juos išrinksime — ir net netolimoj. Gal vienas kitas turi kokį šiltesnį drabužį, tai irgi iki pirmo persiuntimo punkto, o ten gali visko netekti.

Plačiau atsidaro Lukiškių kalėjimo vartai. Iš ten išeina masė pasmerktųjų (pagal Viktor Hugo „Les Miserables“). Kolona toli nusitęsia nuo kalėjimo iki Z. Sierakausko gatvės. Iš čia netoli KGB rūmai ir Aukų gatvė. Daugelis mūsų nežino, kur bus mūsų Aukų gatvė. Tai nebus aukų gatvė, bus tik amžino įšalo žemė

„ŠIS PAUKŠTIS TURI SKRISTI“. KALBAME APIE TELEVIZIJĄ LIETUVIAMS

Š.m. balandžio 27 dienos „Draugo“ numerį skaitydami fotomenininko Algimanto Kezio pasikalbėjimą su dokumentinių filmų kūrėju Arvydu Reneckiu apie lietuviškos televizijos atkūrimą Čikagoje. Tikriausiai neatsirastų lietuvių, nenorinčių žiūrėti savo televizijos, tačiau rūpėjo apie tai pasiūlyti konkrečiau ir detaliau. Šia proga kalbinome kelis lietuviškosios visuomenės atstovus, mielai sutikusius pasidalinti savo mintimis. Dabar siūlome skaitytojams dmesimui jų atsakymus į šiuos tris klausimus: 1) Ką manote apie lietuviškos televizijos atkūrimą? Ar ji reikalinga mūsų visuomenei? 2) Koks, jūsų nuomone, turėtų būti laidų pobūdis? Ką labiausiai norėtumėte matyti jū pats? 3) Kokios yra realios galimybės kurti televiziją? Ką patarumėte daryti, kad šis samanymas būtų įgyvendintas?

Vaclovas Kleiza, Lietuvos Respublikos garbės konsulas Čikagoje:

1) Sunku pasakyti, kokios yra visos visuomenės nuotaikos, tačiau aš asmeniškai galvoju, kad iniciatyva atkurti lietuvišką televiziją yra sveikintina. Būtų gerai, kad vėl čia Čikagoje, turėtume savo pramą. Pradžioje, žinoma, susidursite su sunkumais, tačiau iš „Drauge“ spausdinto straipsnio atrodo, kad iniciatyvos imasi kūrybingi žmonės. Taip pat tai būtų ryšys su Lietuva: mes matytume daugiau lietuviškų programų, o lietuvių Lietuvoje galėtų pažūrėti mūsų gyvenimo.

2) Sunku pasakyti dėl pobūdžio. Problema – laikas. Per trisdešimt minučių sunku daug parodyti, tačiau galima ir trumpai, sutrauktai nemažai atlikti. Pirmiausia, žinoma, norėtumėte matyti mūsų pačių gyvenimo aktualijas, nes ne visi turi galimybę dalyvauti visuose rengimuose. Taip pat svarbu matyti žinias iš Lietuvos. Tačiau turi būti savotiškas balansas, kad nepersvertų nei viena, nei kita pusė. Svarbiausia, manau, yra kultūrinė informacija, o nuo politinio momento, kaip ir buvo straipsnyje kalbėta, reikėtų atsiriboti. Bent jau šiuo metu.

3) Didžiausia problema yra finansinė. Kokių būdų ją reikia spręsti – sunku atsakyti. Pirmiausia, reikia ieškoti individualių asmenų, kurie šią televiziją žiūrėtų ir būtų pajėgūs ją finansuoti. Antra, turėtų padėti mecenatai, reklamos, skelbimai. Ir trečia, nereikėtų bijoti kreiptis į įvairias visuomenines organizacijas.

Programos pasiekimas priklauso ir nuo laiko, ir nuo žiūrovų, galinčių matyti 23 kanalą, skaitčius, ir nuo pačios programos turinio. Manau, kad viskas klostysis sėkmingai.

Dr. Antanas Razma, Lietuvos fondo steigėjas, JAV Lietuvių bendruomenės veikėjas:

1) Manau, kad pamėginti reikėtų. Esu optimistas, naujos idėjos man patinka. Sėkmė, žinoma, priklausys ir nuo programos, ir nuo laiko, tačiau iniciatyvos imasi jauni žmonės iš Lietuvos, su jaunomis idėjomis ir pamėginti tikrai reikėtų.

2) Tai turėtų būti kultūrinė programa. Reikėtų parodyti šiek tiek žinių iš Lietuvos, šiek tiek iš mūsų veiklos. Galbūt reikėtų laideles vaikiams, o su vaikišiais žiūrėtų ir visa šeima.

3) Sunkesnė yra finansinė pusė. Reikia mėginti gauti kuo daugiau reklamų, surasti mece-

natų, rinkti aukas, skelbti aukotojus. Gal reikėtų sudaryti organizacinį komitetą. Pradžioje galima būtų, pavyzdžiui, surengti banketą Pasaulio lietuvių centre po šv. Mišiu, papasakoti apie programą, surinkti aukų. Reikia rasti gabų organizatorių, kuris mokėtų apsieiti su pinigais. Iš pradžių turėtų sektis gerai, o po to gal bus atoslūgis. Tačiau manau, kad ši iniciatyva tikrai sveikintina ir linkiu sėkmės.

Stasys Baras, Lietuvių fondo valdybos pirmininkas:

1) Reikia žengti su gyvenimu. Televizija – moderni komunikacijos priemonė ir būtų labai gerai, jei ją panaudotume kultūros skleidimui.

2) Laidos turėtų būti įvairios. Aktualios žinios vieną kartą per savaitę rodomoje laidoje jau gali būti pasenusios. Man atrodo, kad reikėtų daryti praėjusių įvykių apžvalgą – nufilmuoti renginius, susirinkimus, suvažiavimus, koncertus, iškilmingus paminėjimus, jubiliejus, dainų ir šokių ansamblius. Manau, kad šie, su vietiniais čikagiškių poreikiais susiję įvykiai, būtų įdomūs. Taip pat reikėtų neatsisakyti sporto žinių, valandėlės vaikams, trumpų pokalbių – diskusijų aktualiomis temomis. Taip pat būtų gerai matyti žinių iš Lietuvos. Būtų idomu matyti net ir Lietuvos gamtos panoramą, sakykime, kokią gandrą, kalenanti ant stogo. A. Reneckiu profesionalumo netruksta, jis moka naudotis filmavimo aparatais ir, manau, kad rėmėjų turėtų netrukėti, ir laikas lietuviams vėl turėti savo televiziją.

Prof. Violeta Kelertienė, PLB Lituanistikos katedros vedėja:

1) Informacija iš televizijos daugiau nei laikraščio skaitymas ar radijo žinių klausymas leidžia žiūrovui pačiam susidaryti nuomonę apie įvykius ir problemas, nes žmonės pasimato ne tik žodžiais, bet ir bendravimo maniera, kūno kalba ir t.t. Televizija padėtų nugriauti sienas tarp žmonių, nes tai geresnė, tikslesnė bendravimo priemonė. Taip pat televizija turi daugiau kūrybinės potencialios ir yra įtakingesnė nei laikraštis ar žurnalas.

2) Televizija – ne šaltas, o karštas mediumas. Laidose reikėtų duoti forumą diskusijoms, kurios neišvysto laikraštyje. Pavyzdžiui, galima būtų nufilmuoti Santarajų vyksiančią diskusiją, pavadintą „Leiskit ir tėvyne, leiskit pas savus. Kodėl mes negrįžtam“. Taip pat galima būtų filmuoti laidas apie kultūros veikėjus. Juk nufilmuota medžiaga išliktų ir tai būtų tam tikras kultūrinis archyvas. Man patiktų ilgesni interviu su įdomiais žmonėmis. Reikėtų gero moderatoriaus, kad įvyktų tikras dialogas. Pati galėčiau sudaryti visą sąrašą žmonių vien iš Čikagos, kurie kažką įdomaus daro, bet mes jų niekada nematom. Matom grupines fotografijas „Drauge“ ir viskas. Juk labai ribotai žinom, ką lietuviai Čikagoje veikia. Yra tokių, apie kuriuos niekas nerašo. Pavyzdžiui, yra toks Mindaugas Mačiulis, kuris kuria muziką kompiuteriu, naudodamas džiuk sutartines ir repą. Argi ne idomu? Juk tai spalvingi žmonės, apie kuriuos, ypač tuos, kurie jau „abiem kojom“ amerikiečių pasauly, mes nieko nežinome. Televizija būtų geras forumas visuomenei susipažinti su tokiais įdomiais žmonėmis kaip R. Narušienė, A. Sutkuvienė, Liūnė Sutama, R. Mozolius-

Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasiui Barui Illinois Lietuvių amerikiečių respublikonų lyga paskyrė „Pasižymėjusio metų lietuvių“ žymenį ir jį ikeitė gegužės 7 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Iš kairės: Standard Federal banko prezidentas David Mackiewicz, Stasys Baras, Standard Federal banko viceprezidentė Rūta Staniulienė, lygos pirm. Anatolijus Milūnas, renginio vadovė Nijolė Maskaliūnienė.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

kas. Pasikalbėję su jais, gal sugebėtume pakilti iš banalaus kasdieniškumo ir smulkmeniškumo. Šiuose pokalbiuose galėtų gimti ir naujų idėjų kaip padėti Lietuvai. Juk, pavyzdžiui, tokios puikios organizacijos kaip Mercy Lift idėja irgi kilo suėjus ir pasikalbėjus keliems žmonėms. Galėtume labiau vieni kitus stimuliuoti, o ne tik „virtti savo sultyse“. Tai turėtų būti tokia televizija, kuri sugebėtų pasiekti ir lietuviškai nekalbančius lietuvius. Juk jie dabar esančiomis priemonėmis nemoka naudotis. Įvairi reklama, sakykime, kad ir apie šią vasarą rengiamus lietuvių kalbos ir Baltijos šalių kultūros, istorijos bei politikos kursus Seattle, turėtų pasiekti ir juos.

3) Padėti turėtų verslininkai. Juk lietuviui niekuo neprastesni už kitus. Taip pat gal reikėtų rengti vėjus, aukcionus, kaip tai daro viešoji televizija.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, buvęs ilgametis lietuviškos televizijos žiūrovas:

1) Radijas greitai pasiekia daug klausytojų, laikraštis – ne taip greitai, tačiau televizija reikalinga, nes vaizdas stipresnis už pasakytą žodį. Manau, kad lietuviška televizija galėtų būti su angliškais parašais, kaip tai daroma kitų tautybių televizijos laidose.

2) Laidose turėtų būti šiek tiek žinių, įvykių vaizdų iš Lietuvos. Taip pat – vieną kitą dalyką ir iš čia. Ir ne tik iš Čikagos. Galima būtų parodyti įvairius renginius ir iš kitų Amerikos lietuvių bendruomenių ir net iš Kanados. Be žinių, laidoje turėtų būti ir kultūrinis ar menui skirtas gabalėlis. Taip pat nereikia pamiršti vaikų. Svarbiausia yra gerai laidas redaguoti, kitaip – mirtis.

3) Iš pradžių bus sunku, nes ne visi iš karto žiūrės. Reikės surinkti lėšas. Jų dalį galima būtų išskelbti, reklamą, dalį – už aukotojų. Reikia pasimokyti ir iš kitų tautybių, kurios turi savo programas. Žinoma, gal joms padeda ir jų valstybės, konsultai, kultūriniai institutai. Reikia prašyti, kad remtų ne tik lietuviškos, bet ir amerikiečių organizacijos, kuriose dirba daug lietuvių.

Prof. Albertas Zalatorius, Vilniaus Pedagoginio universiteto Lietuvių literatūros katedros vedėjas:

1) Lietuviška televizija būtų nauja kultūrinio gyvenimo gaivinimo forma televizijos informacija yra objektyvesnė. Juk ne veltui sakoma: geriau vieną kartą pamatyti, negu šimtą kartų išgirsti. Be to, yra žmonių, kurie mieliau žiūri, negu skaito. O mažesni vaikai jau visai neskaity. Manau, kad ir patiems dalyvaujantiems yra maloniau būti televizijoje, negu radijuje, nes yra noras pamatyti save

objektyvuotą; visiems smalsiau pamatyti save nuotraukoje, negu veidrodyje.

2) Svarbiausia – surasti savą specifiką, kad nekartotumėte spaudos ir radijo. Reikėtų žinių iš lietuviškos „Panoramos“ ir kuo daugiau vizualinės medžiagos. Būtų idomu kartas nuo karto matyti diskusijas tarp atvykusiųjų ir vietinių santykių klausimais. Reikėtų diskutuoti su objektyviais žmonėmis. Taip pat reikėtų rodyti kultūrinius renginius Čikagoje, kurių negali perpasakoti radijas, kuriuos idomu pačiam pamatyti. Reikėtų valandėlės kūrybos žmoniems. Gal ne tiek rašytojams, kiek dailininkams, aktoriams, žodžiu tiems, kurie kuria vizualų meną. Taip pat būtų idomu matyti vaizdus iš Lietuvos buities, pavyzdžiui, kaip atrodo gatvės, viešbučiai, parduotuvės, kaip apsiRENGE žmonės ir t.t. Taip pat – būtų reikalinga kalbos valandėlė vaikams, kuri turėtų būti labai išradinga ir nenuobodi. Be to, gal būtų idomu matyti įvairių organizacijų darbą. Pavyzdžiui, juk ne visi, aukojusieji Lituanistikos katedrai, ją matė. Būtų idomu pažūrėti kaip atrodo katedra, kaip mokosi studentai. Arba, sakykime, parodyti šeštadieninę mokyklą, o ir Lietuvoje būtų galima parodyti čionykštį gyvenimą, jo atmosferą, lietuviškas vietas.

3) Pirmiausia – pinigai. Antra – entuziastų būrelis, bent dešimties žmonių branduolys, kurie platintų šią idėją ir degtų dideliu noru. Trečia – idėjos reklama. Reikia apie tai rašyti spaudoje, pranešti per radiją. O kai televizija įsisteigs čia, galima bus užmegzti rimtesnius kontaktus su Lietuvos televizija, keistis medžiaga, turėti savo atstovus.

Kalbėjosi Karilė Vaitkutė (LR, 04.27)

GENOCIDO AUKŲ PAGERBIMAS KAUNE

Kauno Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčioje šios bažnyčios rektorius Ričardas Mikutavičius supažindino žurnalistus su renginiais, kuriais ši bažnyčia birželio 14-18 dienomis numato pagerbti genocido aukų atminimą.

Keturių žmonių kūrybinė grupė – Ina Skardytė iš JAV ir kauniečiai architektai bei dailininkai Vida Zamalytė, Albertas Domereckas ir Algis Šimkus paruošė projektus ir jau pradėjo gaminti iškilmės skirtus – naują arnatą, keturias vėliavas ir altoriaus užtiesalą.

Šiuos šv. Mišiu metu naudojamus daiktus puoš ne tik religinė simbolika, bet ir tremtinių dienoraščių bei laišku iš sušaudymo vietų faksimilės.

Keturios vėliavos, skirtos partizanams, Sibiro tremtiniams, politiniams kaliniams ir lietuviams, priverstiems pasitraukti į užsienį, jau gamina mos Clevelande. Kiekviena bus 18 metrų, trijų spalvų – raudonos, simbolizuojančios kančią, baltos – viltį ir auksinės, reiškančios pagarbą.

Renginio metu bažnyčioje taip pat bus įrengta atminties siena, kur bus eksponuojama du trečdaliai Lietuvoje dar nematytų tremties kankinių nuotraukų.

Spaudos konferencijoje dalyvavęs Kauno filharmonijos direktorius Justinas Krėpšta papasakojo apie muzikinę renginio dalį. Vienas jo akcentų – W. A. Mozart'o „Gedulingosios mišios“, kurios bus atliktos vidurnaktį lauke ant bažnyčios laiptų.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi),

kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus,

mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių

koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai,

vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta,

kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos,

majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai,

konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant patsiūsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7008 Pager 312-308-0307

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai; garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, alumininiai ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Čekys
Tel. 585-6624

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkaite ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HOUSE FOR SALE
2 story stone/cedar in
Orland Park on 1 wooded acre.
\$350,000. Call 708-403-2499

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataršaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Wahtenaw apyl. \$428 mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis | Alma; 312-478-8727.

Union Pier, MI išnuomojama vasarvietė sezonui arba sutarus. Tel. 312-254-4470 diena, 708-485-3725 vakarais.

FOR SALE

Parduodu butvėms tarkuoti mašinėles. Kreipkitės: B. Novickis, 21 W. 56 St., Westmont, IL 60559, tel. 708-963-0430

DRAUGE GAUNAMI NAUJUSI LEIDINIAI

ČIURLIONIS: Painter and composer. Red. Stasys Goštautas. 558 psl.	\$25.00
MANO ŽODYNAS. Paveiksluotas lietuvių-anglų kalbomis. Richard Scarry. 92 psl.	\$20.00
KAZYS BIZAUŠKAS. II knyga. Monografija. Red. Pranas Zundė. 430 psl.	\$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO. III tomas. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 391 psl.	\$10.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Ant. Dundzila. 76 psl.	\$4.00
MANO TĖVYNĖ. Vidūnas. 79 psl.	\$4.00
KUR LIETUVIAI VERKĖ IR DAINAVO. Kelionių per Pietų Ameriką įspūdiai. J. Kaributas. 116 psl.	\$3.00
KALBĖKIME LIETUVIŠKAI. Vaikams mokintis lietuvių kalbą. Nij. Mackevičienė. 88 psl.	\$5.00
PAJURALIO PAGRANDUKAS. Pasakos. Sonė Pipiraitė-Tomarienė. 131 psl.	\$5.00
ABECĖLĖ. Dang. Kuolienė. 55 psl.	\$5.00
BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ MENULĮ. Apsysaka. Dan. Bindokienė. 63 psl.	\$6.00
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.	\$1.00
ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Atsiminimai. Ald. Zoborienė. 60 psl.	\$1.00
VILNIAUS MIESTO PLANAS.	\$6.00
VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS. G. Songinas. 128 psl.	\$8.00
VILNIUS LIETUVIŲ LAUDIES DAINOSE. G. Krivickienė-Gustaitytė. 208 psl.	\$15.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

„PAGALBOS LIETUVAI“ KONFERENCIJA (II)

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Po paskaitos buvo labai daug klausimų, kurių tik dalį teįmanoma suminėti. Pasirodo, kad geriausia, jei aukotojas iš anksto nurodo, kam skiriama parama. Vėlgi, viename talpintuve sukraunama pagalba, skiriama 10 ligoninių, esančių įvairiose Lietuvos vietose. Tos ligoninės joms skirtą siuntą turi pačios parsivežti. Lietuvoje yra labai brangus benzinas, dėl to kai kurios ligoninės geriau norėtų pačios pirkti vaistus už tą sumą, kurią jos turi sumokėti už benzina. Žinoma, geriausia būtų, jei Lietuvos valdžia galėtų ligoninėms siuntas pristatyti. Kai to nėra, siuntos ilgesnį laiką gali sveikatos ministerijos sandėlyje, o ligoninė neatsiunčia savo siuntos pasiimti. Čia reikėtų sukurti transporto sistemą, kad siuntos greitai gavėjas pasiektų. Lietuvoje dabar yra daugiau kaip 300 ligoninių. Per 5 metus Lietuvos ligoninėms buvo išsiųsta 130 talpintuvų. Būtų gerai, jei kiekviena ligoninė galėtų gauti bent vieną talpintuvą.

Sunkiai sprendžiama problema yra ir suradimas mecenatų transporto išlaidoms apmokėti. Laimingu sutapimu „The Christian Relief Services“, sužinoję apie „Lith. Mercy Lift“ gražią veiklą padėti vargstančiai Lietuvai, jau prieš 3 metus patys paskambino LML ir pasiūlė padėti. Ir jau beveik 100 talpintuvų persiuntimo išlaidas yra apmokėję. Bet jie padės tik iki birželio galo, o kaip bus toliau – dar nežinia. O LML savo išde turi lėšų tik 3-4 talpintuvams persiūsti. Lietuvai atgavus laisvę, apie jos gyvenimą ir poreikius retai kas pasirodo didžiosios pasaulio spaudos puslapiuose, nes yra daug kitų kraštų, turinčių didesnių problemų, negu dabartinė Lietuva. Mažėjant dėmesiu, mažėja ir parama. Tiesa, JAV yra daug įvairių fondų (Foundations), bet ir jiems trūksta pinigų. Vis tiek reikėtų belstis į tų fondų duris. „International Development Agency“ žada padėti Lietuvai dar pora metų, bet jos steigimo direktorius galvoja, kad pirmiausia reikia bandyti padėti kraštą patatyti ant kojų ekonomikai, o tik po to padėti jam medicinos ir socialinės pagalbos srityse.

JAV vyriausybė mažina biudžetą, tai sumažės ir visokia pagalba. Vis tiek reikėtų kreiptis į senatorius bei Kongreso narius, ypač kandidatuojančius naujam terminui, ir, apsilankant pas juos grupėmis, prašyti pagalbos Lietuvai.

Ar reikia LML atstovo Lietuvoje? J. Lendraitis mano, kad būtų gerai turėti savo atstovą, bet yra sunku rasti tinkamą žmogų. Jei toks atsirastų Lietuvoje ar išsivijoje, jam būtų galima kiek ir mokėti. Ar visos siuntos pasiekia paskyrimo vietą? Iš LML siųstų 130 talpintuvų, 99% yra pasiekę ligonines. Kiek stipri yra JAV lietuvių gydytojų pagalba? Lietuviai gydytojai neturi juos visus apjungiančios šiam tikslui organizacijos. Jie reiškiasi tik kaip atskiri asmenys, o ir tų nėra daug. Jų pastangomis iš un-tų ir ligoninių gaunama medikamentų ir aparatūros. Jie padeda, kad į un-tų ir ligoninių pasikeitimų programas patektų gydytojai iš Lietuvos ir galėtų susipažinti su naujaisiais medicinos metodais.

Ar LML susilaukia kokios pagalbos iš Lietuvos Sveikatos ministerijos? Ministerija stengiasi padėti. LML yra dėkinga už ministerijos paripintą sandėlį. Dabar taramasi dėl transporto iš to ministerijos sandėlio į įvairias ligonines, bet ministerijoje žmonės dažnai keičiasi, dėl to

nutrūksta turėti ryšiai ir atsiranda nesklandumų. Sakysime, „Americares“ organizacija siūlė Sveikatos ministerijai vaistus ir tuo reikalu rašė net kelis kartus, bet vis negavo atsakymo, nes nauji tarnautojai dar nebuvo įsitraukę į darbą...

Kiek LML gauna aukų iš liet. visuomenės? Iš pradžių aukos plaukė gausiai ir per pirmuosius 2 metus siuntos buvo apmokėtos iš lietuvių aukų. Vėliau aukos mažėjo. 1994 m. buvo surinkta 30,000 dol., iš kurių 10,000 buvo skirta TB vaistams pirkti, o už 3,000 buvo nupirkta „Van“ vaikams su negalia vežioti į m-lą, o 7-8 tūkst. reikėjo sumokėti už sandėlių nuomą JAV, nes sandėliuose reikia laikyti daiktus, kol jų susirenka tiek, kad jais galima pripildyti talpintuvus. Vidutiniškai kas mėnesį yra apie 3-5 tūkst. dol. išlaidų. Bet LML savo išde stengiasi turėti bent 5-10 tūkst. dol. būtiniausiems ir neatidėliotiniams reikalams: nupirkti vaistus ar kitus reikalingus. Vaistus perka iš Anglijos, nes ten gaunama 25% pigiau.

„Lith. Mercy Lift“ dėl lėšų ir talkininkų stokos negali padėti visiems, kam norėtų. LML visą darbą atlieka 15-20 talkininkų. Jurgis Lendraitis kvietė visus, kas tik gali, ateiti talkon.

Robert S. Boris, pirmininkas Lietuvos vyčių organizacijos padėti Lietuvai („Pagalba Lietuvai, Inc.“) siūlė, kad ši konferencija reikalautų, jog Lietuvos valdžia paskelbtų, kad sveikatingumo reikalai (health care) Lietuvoje yra blogoje padėtyje ir Lietuvai būtina reikalinga pagalba. Tada amerikiečių įstaiigos galės daugiau padėti.

Paskaitą „Lėšų telkimas kita tautai tarpe“ skaitė Gražina Liautaud, „Lietuvos Vaikų vilties“ pirmininkė. Paskaitos pradžioje buvo klausytojams išdalytos diagramos. Viena jų labai vaizdžiai parodo, iš kur JAV gaunamos aukos, būtent 5% iš korporacijų, 7% – iš įvairių fondų ir 81% – iš pavienių asmenų. Kita diagrama supažindino su aukų paskirtimi. Pasirodo, kad daugiausia aukų duodama religiniams reikalams, net 45%, mokykloms ir auklėjimui – 12%, socialiniams reikalams – 10%, sveikatingumui – 9% ir įvairiems kitiems tikslams po mažiau. Paskaitininkė savo labai stropiai paruoštoje paskaitoje išsklė svarbiausius, kiekvieno piniginių vajeus pasisekimą apsprendžiančius punktus, kuriuos ji pavadino „10 lėšų telkimo isakymų“. Jie apima viską: nuo tikslų paskelbimo, išbaigto planavimo, disciplinuoto vykdymo iki savanorių-talkininkų pagalbos. Iš visų – svarbiausi savanoriai. Čia Gr. Liautaud priminė ir amerikiečių mėgstamą posakį: „Pasakykite man, kas jūsų savanoriai, o aš pasakysiu, kaip sekasi jūsų organizacijai“. Paskaitininkė džiaugėsi, kad LVV turi pasišventusius, energingus ir ištvėringus savanorius-talkininkus, o paskaitą baigė primindama, kad tarp Šv. Rastė minimų džiųjų dorybių (tirėjimo, vilties ir meilės-gailestingumo), meilė-gailestingumas yra pati didžiausia dorybė!

Gr. Liautaud atsakė į klausimus. Konferencijos dalyviams buvo išdalyta išsami „Financial Development Program“ („Lietuvos Vaikų vilties“ lėšų telkimo programa).

• Jeigu „Draugo“ nebebūtų, lietuviška veikla žūtų.

• 1889 m. vasario 22 d. Dakotos teritorija buvo padalinta į dvi valstijas: Pietų ir Šiaurės Dakotą.

Lietuvos vyčių 36 kuopos (Brighton Parke) nariai, kuriems buvo suteiktas II organizacijos nario laipsnis. Sėdi iš kairės: Johanna Johnson, Stasė Rudokas, Stasė Kazlas, Eva Otrus; stovi: Al Zukas, Anthony Stakėnas, Viktor Utara.

A.A. PREL. PAULIUS JATULIS

L. TULABA

1995 m. balandžio 23 – 24 naktį užmigo Viespatyje prel. Paulius Jatulis, Bad Worishofene, Vokietijoje, kur nuo 1982 m. gyveno, eidamas J. E. vysk. A. Deksnio sekretoriaus pareigas. Laidojimo apeigos vyko Bad Worishofen St. Ulrich parapijos bažnyčioje balandžio 27 d. Apeigos vadovavo vietinis klebonas, bet pagrindinis celebrantas buvo prel. P. Jatulis dabartinis Panevėžio vyskupas J. Preikšas. Jis buvo atvykęs į Vokietiją. Koncelebracijoje dalyvavo ir J. E. vysk. A. Deksnys drauge su 10 kunigų. Pamokslą pasakė kun. D. Valentis. Apeigos vyko vokiečių kalba. Atlikus apeigas bažnyčioje, visi vyko į kapus. Kapų koplyčioje vietinis klebonas atliko laidojimo apeigas, kurios buvo užbaigtos prie kapo. Lietuvių pasauliečių dalyvavo mažai. Kunigų dauguma buvo me lietuviai. Prie kapo nebuvo jokių kalbų. Žodžiu, palaidojimas buvo kuklus, bet orus. Lietuvių galėjo dalyvauti daugiau. Beveik stebėtina, kad iš Vasario 16-osios gimnazijos nesiteikė atvykti nė vienas atstovas. Prel. P. Jatulis juk buvo neeilinė asmenybė, kurią Dievas davė Bažnyčiai ir mūsų tautai.

Prel. P. Jatulis gimė 1912 m. sausio 30 d. Vabalninke. Mokėsi Panevėžio gimnazijoje. 1927 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją. Ją baigė 1934 m. Kunigų pašventintas buvo tų pačių

metų spalio 6 d. Tėse mokslą Teologijos filosofijos fakultete, dirbdamas parapijoje vikaro pareigose. 1936 m. gavo teologijos licencijato laipsnį. 1939 m. rudenį atvyko aukštesnėms studijoms į Romą. Du metus studijavo šv. Raštą Biblijiname institute. Gavo licencijato laipsnį. Įsteigus Šv. Kazimiero Kolegiją, įstojo į ją tęsti teologijos studijas Gregorinamo universitete. Kadangi Kolegijoje trūko vietos, buvo apgyvendintas Portugalijos Kolegijoje. 1948 m. baigė studijas. Gavo teologijos daktaro laipsnį. 1949 m. išvyko į Australiją. Apigyveno Adelaidėje ir dvasiniai patarnavo Pietų Australijoje apsigyvenusiems lietuviams emigrantams. Iš Australijos buvo pakviestas vėl grįžti į Romą. Čia dirbo Vatikano radijo lietuviškoje redakcijoje. Nuo 1959 m. pradėjo dirbti Vatikano ir kituose archyvuose, rinkdamas istorinę medžiagą. Drauge su prof. P. Rabikausku paruošė du toms Lietuvos vyskupų pranešimų Šv. Sostui. Išleido L.K.M.A. istorinę sekiją.

Vėliau buvo pakviestas kard. Slipij talkinti renkant medžiagą leidiniui „Monumenta Ucrainae Historica“. Išleido 10 didelių tomų. Atsidėkodamas kard. Slipij pasirūpino, kad būtų pagerbtas monsinjoro titulu. Tai įvyko 1965 m. 1969 m. spalio mėn. buvo paskirtas Kolegijos vicerektoriumi. Šias pareigas ėjo iki

1982 m., kai persikėlė gyventi į Bad Worishofą ir tapo vysk. A. Deksnio sekretoriumi. Būdamas Kolegijos vicerektoriumi, kai prof. Z. Ivinskis mirė, ėmėsi ruošti spaudai jo parašytą Lietuvos istoriją ir redaguoti spaudai profesoriaus parašytus straipsnius bei studijas. L.K. M.A. išleido tris didelius toms. Atliko milžinišką darbą: padarė didelį pasitarnavimą prof. Ivinskio atminimui.

Gabus. Kruopštus. Atliko didelių darbus. Pasitarnavo kitiems.

Keliolika metų turėjo sunkumų su sveikata. Nepavykusi operacija paliko skaudžius pėdsakus, kurie sudarė didelių sunkumų ir buvo viena iš mirties priežasčių. Be to, dar vargino cukrinis diabetas. Buvo rimtas ligonis, bet savęs tokiu nelaikė, ir būdavo nepatenkintas, jei kas jam apie ligą bandė kalbėti, ar patarimus duoti. Tai neabejotinai nelengvino, bet sunkino pačią ligą.

Jį pažinau 1934-5 metais, kai buvau studentas Kaune. Jis atvažiuodavo motociklu iš parapijos studijų tikslu. Klausė fakultete specialų kursą diplomui ir licencijai gauti. Į asmeniškus santykius tada nesuejome. Artimiausiu susipažinome ir suėjome į prietelystę tik Romoje ir Kolegijoje.

Prel. P. Jatulis, kiek aš jį pažinau, buvo savo žmogiška prigimtimi stipraus būdo asmenybė. Sunkiai buvo palenkiamas priimti kitų nuomonę. Užsispyrusiai laikėsi savosios. Tačiau respektavo kitaip manančius. Buvo draugiškas ir sugyvenamas.

Buvo geras ir uolus kunigas. Savo kunigišką uolumą parodė pirmais metais, po Antrojo pasaulinio karo Italijoje teikdamas dvasinį patarnavimą lietuviams kariams, atsiradusiems įvairiose stovyklose. Vėliau gražiai darbavosi tarp lietuvių išsivijusių Australijoje. Pietų Australijos lietuviai jį gražiai atsimena, o jis pats su entuziazmu prisimindavo Australiją.

Buvo ištikimas bendradarbis Kolegijos vadovybėje. Bet turėjau įspūdį, kad jam daugiau buvo prie širdies atsidavimas moksliniam archyviniam darbui, o ne klierikų auklėjimui bei Kolegijos administracijai.

Archyvai, istorinės medžiagos rinkimas, jos redagavimas buvo jį jei ne pavergęs, tai pilnai absorbuojęs. Atliko didelį darbą, nors juo pasitarnavo ne savo, o kitų vardui iškelti. Įamžino ir savąjį vardą istorijos lapuose ir puslapiuose.

Baigė savo paskutinę gyvenimo dalį J. E. vysk. A. Deksnio sekretoriaus pareigose Bad Worishofene. Manau, vienas kitam tam tikra prasme buvo ramstis. Bet gal daugiau Ekscelencija Deksnys buvo prelatui Pauliui, negu Paulius Ekscelencijai. Gyveno ir atsiskyrė broliškoje meilėje, kol vėl susijungs meilėje-dieviškoje-amžinybėje.

Širvintų miestelio bažnyčios šventoriuje liaudies menininko išdrožta skulptūrinė grupė.

PRISIMINTA A.A. ADELĖ SKEIVIENĖ

Šių metų balandžio 23 d. buvo prisiminta a.a. Adelė Skeivienė jos vienerių metų Amžinybės iškeliavimo proga. Šis vienerių metų mirties prisiminimas, kurį surengė velionės vyras Juozas ir dukterė dr. Joana Kirvaitienė, buvo pradėtas Mišiomis 10:30 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukojė kun. klebonas Jonas Kuzinskas. Pasimeldę už a.a. Adelės sielą, visi buvo pakviesti pasisotinti gedulo pietums „Seklyčioje“.

Visiems susėdus, klebonui sukalbėjus „Amžina atils...“ už Adelės sielą ir palaiminus gaušiu maistu apdėtus stalus, pietų dalyviai pradėjo vaišintis. Pietuose dalyvavo velionės vyras Juozas, dukterė dr. Joana Kirvaitienė su šeima ir apie 40 draugų bei pažįstamų.

A.a. Adelė Skeivienė gimė Lietuvoje, atvykusi į JAV, gyveno Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. balandžio 12 d., sulaukusi 87 metų amžiaus, giliame liūdesyje palikdama vyrą Juozą, dukrą dr.

Joaną Kirvaitienę, žentą dr. Kęstutį, vaikaičius: dr. Romą, dr. Edvardą ir Tomą. Be to, tolimesniu gimines: Anelę Kirvaitę, Joną, Oną ir Dainą Kirvaičius, daug giminių Lietuvoje ir Lenkijoje.

Velionė buvo pašarvota balandžio 14 ir 15 d. Petkaus Marquette laidojimo namuose. Balandžio 15 d., penktadienį, vyko atsisveikinimas tų organizacijų, kurioms velionė priklausė. Atsisveikino – Dzūkų d-jos vardu – Julius Karsas, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės – Juozas Gurevičius, BALFO ir Lietuvių pensininkų vardu – Stasys Vanagūnas, Antanina Repšienė – ALTO Čikagos skyriaus ir RLB vardu. Balandžio 16 d. buvo nulydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje buvo aukotos gedulo Mišios, o po to nulydėta ir palaidota lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje.

Velionė buvo susipratusi lietuvių ir gera katalikė. Tokia ji išliko iki pat mirties.

Ant. Repšienė

A.†A.

Prof. dr. PETRAS KATILIUS

Po sunkios ir ilgos ligos, sulaukęs 92 m., mirė 1995 m. gegužės 15 d. Vilniuje.

Velionis buvo dekanas Vytauto Didžiojo universitete matematikos fakultete ir prodekanas bei dekanas Vilniaus universitete.

Nuliūdę liko Lietuvoje: žmona Teodora ir dukterė Nijolė su šeima; sesers sūnūs – Rimas Petruškevičius su žmona ir Alvydas Petruškevičius su šeima; JAV-bėse: brolis Kazimieras ir žmona Aldona, dukterė Vida su šeima; pusseserės: Aldona Valukonienė ir Saulė Jonynienė su šeimomis bei pusbrolis Juozas su šeima; Pietų Amerikoje, Kolumbijoje, sesers dukterė Laima Didžiulienė su šeima.

Velionis buvo palaidotas Antakalnio kapinėse Vilniuje.

Nuliūdę: brolis ir visi giminės.

Tel. 602-577-9408.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ANTANAS IR BRONĖ RUZGYTĖ BALIAI

Mirė 1994 m. vasario 10 d. ir gegužės 19 d.

Šv. Mišios aukojamos š.m. gegužės 16 d. ir 18 d. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicago, IL, gegužės 19 d. Šv. Kazimiero koplyčioje, Vilniuje, o gegužės 20 d. Tryškiuose.

Velionius pažinusiųs, prašome jungtis maldoje kartu su mumis.

Ilna Laucienė, Aurelija Vaičiulienė ir šeimos.

A.†A.

SIMONUI PAULIUI

užbaigus šią žemišką kelionę, nuoširdžiai užjaučiame jo šeimą – žmoną ONĄ, sūnus – dr. ALGĮ ir EDMUNDĄ, dukteris – IRENĄ, ALDONĄ, ROMĄ ir jų šeimas.

Dr. Domas ir Jadvyga Giedraičiai

A.†A.

MYKOLUI PAULIONIUI

mirus, RIMĄ RĖKLAI TIENĖ, jos vyrą VYTAUTĄ, jų šeimą ir visus PAULIONIUS gilaus liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame.

Rimas ir Nijolė Baniai

A.†A.

GENOVAITEI AŽUBALIENEI

iškeliavus į Amžinąją Ramybę, guodžiame dukterį DALIĄ, žentą CAS WOSS ir vaikaičius. Liūdedamos mūsų narės, užjaučiame visus velionės artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Operos solistų, baletu ir choro koncertas jau šį sekmadienį, gegužės 21 d., 3 val. po pietų, Jaunimo centre. Dainuoja Kęstutis Alčiauskis, Edmundas Kuodis, Arvydas Markauskas, Liudas Norvaišas, Audrius Rubežius, Bronius Tamašauskas, Ramutė Tumuliauskaitė, Vaidas Vyšniauskas ir Operos choras. Diriguoja Alvydas Vasaitis, akompanuoja Ričardas Sokas. Šoka baletu šokėja Jūratė Maskaliūnienė. Programoje girdėsime lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinius. Bus solo, duetų, tercetų ir mūsų Operos choras. Bilietai kasdien gaunami Leono Narbučio galerijoje 3125 W. 71st St. (312-778-6322), nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak., o koncerto dieną nuo 1 val. po pietų Jaunimo centre. Jus visus prašo atsilankyti Lietuvių opera.

Marijonų provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, gegužės 19 d. išvyksta į Romą dalyvauti teologų-marijonų kongrese, kuris tęsis iki gegužės 29 d. Grįždamas iš Romos, kun. D. Petraitis sustos Thompson, CT, kur dalyvaus vieno marijono pirmųjų įžadų priėmimo iškilnėse ir vadovaus Marianopolio gimnazijos, vedamos marijonu, mokslo metų užbaigimui. Į Čikagą tikisi grįžti birželio 6 dieną.

Arčiau pažinsite savo dvasios vadovą, jei atvyksite ir dalyvausite kun. Algirdui Paliokui, Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionui, ruošiamuose pietuose. Juos ruošia PLC renginių komitetas gegužės 28 d., sekmadienį, 12 val., Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame dalyvauti. Registruotis būtina! reikia pas Aldoną Palekiene 708-448-7436 arba Vilę Marchertienę 708-985-7216. Savo atsilankymu parodysime dėkingumą už jo pastangas padėti ir patarnauti mūsų dvasiniuose reikaluose.

Dr. Arvydo Žygo vedamo Lietuvių Kultūros seminaro paskutinė paskaita bus šį šeštadienį, gegužės 20 d., 1 val. p.p. Pedagoginio lituanistikos instituto patalpose, Jaunimo centre. Visi seminaro klausytojai prašomi dalyvauti. Laukiama ir susidomėjusių visuomenė.

LB nario – Solidarumo mokesť Marquette Parko apylinkės nariai prašomi įteikti gegužės mėnesio trečiadieniais nuo 1:30 iki 5 val. p.p. „Seklyčioje“ būdiniam apylinkės valdybos atstovui. Visi prašomi atlikti šią bendruomenišką pareigą.

x Pooperinis operos solistų ir choro koncertas bus sekmadienį, gegužės 21 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Girdėsime 8 solistus bei mūsų operos chorą ir matysime baletu šokėją. Bilietai prie įėjimo nuo 1 val. p.p. ir L. Narbučio prekyboje, 3125 W. 71 St. 10 v.r.-6 v.v., tel. 312-778-6322.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuomomis. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

Tenor Bronius Tamašauskas, operos solistas, giedos šį sekmadienį, gegužės 21 d., per 10 val. ryto šv. Mišias šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke. Visuomenė kviečiama Mišiose dalyvauti.

Gegužės 20d., šeštadienį, Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, atidaroma iš 14 šalių dailininkų kūrinių paroda, pavadinta „Vydunei 125 Ex Libris“. Paroda tęsis iki birželio 10 d. Atidarymas 7:30 val. vak.

Ilgai laukta apylinkės apsauga Marquette Parke jau veikia. Kaip daug kartų anksčiau buvo rašyta, apylinkės gyventojai nubalsavo mokėti didesnius nuosavybės mokesčius, kad būtų galima pasamdyti privačią apsaugos bendrovę, patuliuojančią tarp 67 g. šiaurėje, 75 – pietuose, Kedzie gatvės vakaruose ir Bell – rytuose. Gyventojai tikisi, kad dabar apylinkė bus saugesnė, ypač esant šiltesniam orui. Jeigu atsirastų kokių problemų, pvz., kas pastebėtų įvykstantį nusikaltimą ar kitą tvarkos pažeidimą, gali nedelsiant skambinti šiuo numeriu: 911-720-1900. Tuoj skambintojas bus sujungtas su „Marquette Park Security“, ir apsaugos firmos žmonės, kurie patuliuoja savo specialiuose automobiliuose, atvyks į pagalbą.

Gegužinės pamaldos Dievo Motinos Marijos garbei vyksta kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį, 6:30 val. vak., Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke. Ne vien parapijiečiai, bet visi lietuviai raginami tęsti šią gražią lietuvišką tradiciją, ypač į pamaldas atsivesti savo vaikus, kad ir jie įprastų garbinti Lietuvos ir mūsų visų užtarėją – Mariją.

JAV LB Socialinių reikalų taryba kviečia visus dalyvauti „Kaimo vaikai“ vakaronėje, kuri vyks penktadienį, gegužės 19 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Šio „Valstiečių laikraščio“ Labdaros fondo darbuotoja Regina Švobienė apibūdins dabartinį Lietuvos kaimą, jo žmones ir gyvenimą. Kviečiame visus dalyvauti.

Venezuelos Lietuvių draugija Čikagoje minės 25 metų savo gyvavimo sukaktį gegužės 21 d. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Gros K. Ramanausko orkestras, bus gero lietuviško maisto, dovanų paskirstymai ir kitos įdomybės. Pradžią 12 val. Visi kviečiami.

x Prel. Juozas Prunskis paaukojo \$1,000, atsiliepdamas į Ateitininkų Federacijos fondo pastangas sutelkti lėšų Lietuvos ateitininkų darbams remti. Lietuvos ateitininkai ir fondas už didelę auką nuoširdžiai dėkoja.

x Parodos „Lietuvių fotografija – gyvastingumas ir permainingas“ atidarymas penktadienį, gegužės 19 d. 7:30 val. vakaro Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Paroda tęsis iki birželio 19 d.

x TRANSPAK skyrius Lemonte praneša, kad šeštadienei mokyklai uždarius vasaaros atostogoms, šeštadieniais įstaiga Lemonte bus uždaryta. Penkt. 3-7 v.v., sekmd. 8:30 v.r.-2 v.p.p. bus atidaryta, kaip visada. **Transpak** tel. 312-436-7772; 708-257-0497.

KIEK DŽIAUGSMO, KIEK PUKIŲ „GRANDIES“ ŽIEDŲ!

Visiems sava, mylima „Grandis“, Jaunimo tautinis ansamblis, įkurtas Irenos Smieliauskiene prieš 35 m. ir dabar vadovaujamas jos dukters Violetos Fabianovich, 1995 m. balandžio 29 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, šventė 36-ąją savo gimtadienio šventę. Didžioji pokylių salė buvo pavasariškai išpuošta, visur sukiojosi gražiais tautiniais rūbais pasipuošę vaikučiai ir jaunuoliai, rinkosi su video ir foto aparatais jauni ir apyjauniai jų tėvai ir svečiai iš priemiesčių bei Čikagos, kurie greitai užpildė didžiulę salę.

Šventę pradėjo Marius Polikaitis, sveikindamas visus ir pristatydamas garbės svečius.

Po to, muzikos garsams „Už jūrų marių, už mėlynųjų“ nušakambėjus, atėjo švilpnėmis švilpudami maziukai deklamatoriai: Saulius Fabianovich, Aurė Kapčinskaitė, Tara Mikužytė bei Viktorija Trakytė, ir padeklamavo skaidrių žodžių pynę apie Lietuvą, apie pavasarį: „gana sniego, gana ledo, pūsk vėjelį, debesuką, duok man saulės spinduliuką... Tada šokio žingsniu atėjo didelis būrys jaunųjų šokėjų ir labai gražiai pagal smagią ritmingą muziką sušoko „Sėlynes“ (m. Vido Aleksandravičiaus, šokio kompoz. Birutės Akelaitienės) ir „Vyzelė“ (Elenos Morkūnienės choreogr.). P. jų vėl ateina maziukai ir šoka „Jurgelį, meistrėlį“ (palydint muz. įrašui, idainuotam „Grandies“ vaikų ansamblio, vad. Audrius Polikaitis). Čia maziukams „ikvėpimo“ duoda jauna grakšti grandietė Liana von Braun.

Vos mažię baigia, po kitas salės duris jau salen šoka studentų „Lenciūgelis“ (m. Jono Švedo, choreogr. Juozas Lingio, kompoz. Liudo Sagio). Čia keturias mergaites vikriai sukasi iš jas vyliojančio bernelio (Mariaus Polikaitis), kuris savo rolę tikrai puikiai atliko! Po jų jaunesnieji šokėjai labai gražiai pašoko „Žiogelį“ (liaudies šoki, stilizuotą Urbanovičiūtės). Ir vėl labai gražiai vyko pasikeitimas su vaikų grupe, vis šokant pagal gėvą melodiją. Tania Mikaitytė, kita šauni grandietė, pasirodė su mažaisiais ir pašoko vis didėjančiu tempu, „Šiaudų batai“ (m. J. Švedo, šokio kompoz. Snieguolės Einikytės). Ir šis šokis, ir sekantis buvo palydėti vaikų idainuotomis dainomis. Ypač humoristiškai nuskambėjo ir puikiai buvo sušoktas „Katinis juods“ (liaudies žaidimas, idainuota „Grandies“ vaikų ansamblio, vad. Audrius Polikaitis). Buvo taip gražų žiūrėti, kaip berniukai (gal 4 m. ir kiek daugiau), dainuodami žodžius: „viens-du-trys ir keturi! Mergyt mano, kokia tu graži“, treptelėdavo kojytėmis, bet į mergytę nežiūrėdavo... Ir vėl puikiu perėjimu, muzikos garsų lydimi, pasirodė studentai. Jie su šypseną, tokie gyvi ir tokie grakštūs, vilkintys puikiais tautiniais rūbais. Ypač mergaičių tautinių rūbų margaspalviai raštų deriniai tiesiog širdį glostė!

Studentai sušoko smarkų, gėvą „Kalatinį“ (m. Benjamino Gorbulskio, choreogr. E. Morkūnienės). Tada įbėga vaikai – paaugliai ir šoka „Gintariniai riešutai“ (m. Rimvydo Žigaičio, ž. Anželmo Matučio, choreogr. Kęstučio Jackevičiaus, šokio komp. B. Akelaitienės). Ir dabar dar skamba ausyse „Vai-tai-tai, vai-tai-tai – gintariniai

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Taip pat koncertiniai radijai su fonografiniais ir rekorderiais. Garantuotas vokiškų aparatų taisyimas. Pirmiausia – pasikambinkit 312-376-1998.

x „KALBA VILNIUS“. Klausykite Grundig radijais. Gradinskas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. Taip pat koncertiniai radijai su fonografiniais ir rekorderiais. Garantuotas vokiškų aparatų taisyimas. Pirmiausia – pasikambinkit 312-376-1998.

riešutai“. Ir vėl grakštieji studentai šoka „Polką“ (m. Artūro Šliažo, choreogr. E. Morkūnienės). O po jų vėl ateina šokdami jaunieji ir pašoka „Dribsiuką“ (liaudies muzika, šokio komp. – B. Akelaitienės).

Vida Brazaitytė trumpai, bet įdomiai prisiminė praėjusių metų Pasaulio lietuvių Dainų šventės šokių dieną Lietuvoje. Ji sakė, kad „mus jungia žodis, daina, muzika, šokis, bet labiausiai – Lietuva Tėvynė“. Tuoj ji pradėjo programos dalį, kuri buvo pavadinta „Tikroji aisičių giminės šventė“. Joje buvo pašokti Dainų šventės šokių dienos finalo šokiai, kuriuos „Grandies“ šokėjai šoko su Lietuvos ansambliais. Studentai pašoko „Šiaučiuoką-kriaučiuoką“ (m. aranž. Anatolijaus Lapinsko, Alinos Kirvaitienės išplėtotas liaudies šokis), „Rolenđerį“ (m. Algirdo Klovos, choreogr. Tamaros Kalibaitės), „Parovėjos suktinę“ (harm. liaudies muz. Vido Aleksandravičiaus, choreogr. T. Kalibaitės), „Subatvakari“ (m. V. Aleksandravičiaus, choreogr. T. Kalibaitės) ir „Suktinį“. Visi šie šokiai priminė nuostabiai praejusias akimirkas Lietuvoje, Dainų šventėje, o nedalyvavusiems jie perdavė nors mažytę dalėlę buvusios didingos šventės.

Į „Suktinį“ įsijungė visos šokėjų grupės: studentų, jaunučių ir vaikų rateliai. Šoko apie 70 šokėjų! Visi matė, kad „Grandies“ ateitis yra labai šviesi, nes tiek jaunų žiedų joje!

Dainius Brazaitis užbaigė šią taip puikiai pavykusią šventę, pristatydamas šio ansamblio garbės vadovę Ireną Smieliauskiene, dabar ansambliui vadovaujančią Violetą Fabianovich, ilgamečius „Grandies“ globėjus ir rėmėjus Ireną ir dr. Leoną Kriaučiūnį bei visų šokėjų grupių mokytojus. Jiems buvo įteikta gėlių. Dr. L. ir I. Kriaučiūnai šios šventės proga dovanoję ansambliui 1,000 dolerių. Ypatingu žymeniu buvo pagerbta Rima Polikaitytė, išaugusi „Grandyje“. Jai Irena Smieliauskiene įteikė plakata su įrašu: „Jaunimo tautinio ansamblio „Grandies“ šokėja Rima Polikaitytė sveikiname dešimtmečio progai! Dešimt metų laikotarpyje ji puoselėjo lietuvišką judesį – tautinį šokį. Težino visi, kad Rima savo darbštumu ir meile lietuviškam tautiniam šokiui, garbingai išlaikė gražiausias mūsų tautos tradicijas. Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“. Čikaga, 1995.IV.29“.

D. Brazaitis dar paminėjo globos kom-to ir stud. ratelio

„Vai šoksim šokimėli!“ – tautinių šokių „Grandies“ ansamblio ruošime pobūvyje Pasaulio lietuvių centre š.m. balandžio 29 d. Iš kairės I eil.: Tania Mikaitytė, Petras Ramanauskas, Krista Šilimaitytė.

Nuotr. B. Skvirblio

v-bos narius. Visiems buvo nuoširdžiai paplota.

Po programos buvo labai skani („Racine Bakery and Deli“) vakarienė. Pavakarieniavus buvo šokiai, o pertraukos metu – gausi loterija. Šokiams grojo „Žiburio“ orkestras.

Svečiai dar ilgai šnekučiavo si, vaišinosi, šoko, kiti – sėdėjo, žiūrėjo ir džiaugėsi besilinksminančiu jaunimėliu (vaikais), kuris labai gražiai šoko kartu su visais pagal „Žiburio“ gražias, modernių šokių melodijas ir nei kiek nenusileido vyresniesiems. Vaikai čia dalyvavo kaip pilnateisiai šios šventės dalyviai. Buvo labai gera ir gražu, kad vaikai nuo pat mažumės pratinami kartu švesti šventes, sukaktis ir jose aktyviai dalyvauti.

I. Smieliauskiene sakė, kad „Grandyje“ yra apie 100 šokėjų (22 stud., 50 vaikų ir 20 veteranų, kuriuos ji pati moko). Per eilę metų ji išleido į marčias net 24 parus. Šoka jau ir anksčiau „Grandyje“ šokusių tėvų vaikais.

Anksčiau visos „Grandies“ šventės buvo ruošiamos JC, bet jau ketvirtą kartą ruošiamos PLC, Lemonte.

Žvelgiant į jų gražiai paruoštos programos žodžius „Kiek džiaugsmo, kiek žiedų laisvųjų šalelių Lietuvoj!“ turbūt visi galvojo – šventa tiesa.

Taip „Grandis“ per jaunimą (savo žiedus) atkuria, puoselėja ir Lietuvos tautinio meno žiedus, ir perduoda tą mūsų taut. šokiais išreiškiamą grožį ir meilę ateinančioms kartoms.

Valio! „Grandžiai“ ir visiems jai padedantiems!

Aldona Šmulskienė

REGISTRACIJA Į SKAUTŲ STOVYKLĄ

Čikagos ir apylinkių skautų ir skaučių registracija į vasaros stovyklą, š.m. liepos 22 - rugpjūčio 5 d. vyksiančią Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, bus vykdoma šį šeštadienį, gegužės 20 d. Jaunimo centre, Čikagoje, registracija vyks nuo 1:30 iki 3 val. p.p., o Lietuvių centre, Lemonte, nuo 1 iki 2:30 val. p.p. Platesnė informacija paskelbta šio trečiadienio „Skautybės kelio“ laidoje. Turint klausimų, kreipiamasi į stovyklos viršininkę Dalią Trakienę, 708-598-5827, viršininkės pavaduotoją Marytę Utz, tel. 708-423-0307, arba administratorę Rūtą Končienę, tel. 708-257-1315.

CLEVELANDO PENSININKAI PLC

Lietuvių opera sukviečia dainos mylėtojus net iš tolimesnių vietovių. Štai Clevelando Pensininkų klubas išsiunomavo autobusą ir atvažiavo į Bizet „Perlu žveju“ premjerą, kuri vyko gegužės 14 d. Pasigėrė opera ir pernakvoje Čikagoje, pirmadienį prieš pietus svečiai iš Clevelando aplankė Pasaulio lietuvių centrą, Lemonte. Jie apžiūrėjo centro patalpas, Dailės muziejų, centre isikūrusias įstaigas, susipažino su nuolatiniams centro gyventojais. Viskuo labai domėjosi. Kelios PLC renginių komiteto moterys paruošė jiems pietus, pavaišino „garsiaisiais centro virtinukais“, kava ir pyragaičiais. Kadangi svečiai centra

lankė pirmą kartą, tai pavaišino ir šampanu. Pasikalbėjome.

Bronė Nainienė

SVEČIAI MARIJONŲ VIENUOLYNE

Gegužės 15 d. marijonų vienuolynė Čikagoje atsilankė trys vyskupai, kai kurie iš labai toli. Tai buvęs Čikagos arkivyskupijos augziliaras, vysk. Alfred Abramowicz, vysk. Jan Lenga, MIC, Kazachstano apaštališkasis administratorius ir vysk. Woiciech Ziemia, Lenkijos Elkskupijos administratorius. Kartu atvyko ir vysk. Lengos sekretorius, kun. Zbigniew Gregorycewicz, MIC.

Lydimi marijonų provincijolo kun. Donald Petraičio, MIC, ir kunigų marijonų Jono Duobos bei Vytauto Bagdanavičiaus, svečiai apsilankė „Drauge“ ir susipažino su dienraščio leidyba, susitiko su redakcija bei administracija. Jie ypač domėjosi ir stebėjosi, kad „Draugas“ kasdien išsina jau daugiau kaip 85 metai.

Vysk. Jan Lenga, MIC, buvo slaptai Lietuvoje ruošiamas kunigu bolševikų okupacijos metais ir įšventintas, tuomet dar vyskupo, Vincento Sladkevičiaus, kuris ir pats buvo laikomas namų arešte. Besimokydamas Lietuvoje, vysk. Lenga iš savo globėjų marijonų pramoko lietuviškai. Jis gimęs Kazachstane, lietuvių tremtinių šeimoje, ir po šventimų ten sielovadoje darbuosė penkerius metus, iki paskyrimo apaštališkuoju administratoriumi. Jo žinioje yra penkios Centrinės Azijos respublikos. Įdomu pastebėti, kad Karagandos bažnyčioje vienas šoninis altorius dedikuotas palaimintajam Jurgiui Matulaičiui.

Vysk. Ziemia yra atsakingas už lietuvių sielovadą Punsko srityje. Jo diecezija gan nauja, sukurta Lenkijos Bažnyčios perorganizavimo metu – Elk diecezijai priskirta dalis iš Lomžos diecezijos. Iki pertvarkymo lietuvių sielovada rūpinosi vysk. Juliusz Paetz.

Angelė ir Romas Nelsai parėmė Draugo fondą su 200 dolerių a.a. Petronelės Godaitės ir Ciprijono Barkauskų atminimui. Dėkojame.

Gegužės 11 d. „Drauge“ („Is arti ir toli“ skyrelyje) yra netikslumų straipsnyje „Indianos medžiotai ir meškeriotai išrinko naują valdybą“. Korespondentas prašo patikslinti, kad minimas klubas vadinasi taip: East Chicago Lietuvių medžiotų ir meškeriotų klubas. Taip pat nori pridėti sakinį: „...padėka klubo nariams už dalyvavimą ir pagalbą valdybai“.

Kur tas laikas prabėgo? Vakar (arba bent 1980 metais) Dainius Dumbrys ir Nida Januškytė buvo tokie maži, o šiemet – jau abiturientai ir dalyviaus Abiturientų baluje, kuris ruošiamas sekmadienį, birželio 4 d. Pasaulio lietuvių centre. Kviečiami dalyvauti visi 1995 m. gimnazijos abiturientai, o taip pat lietuviški visuomenė, nes puotos pilnas skiriamas labdaros darbams. Informacijos teikia Daina Dumbrienė, tel. 312-476-3586, o vietas užsisakyti galima pas Eglę Novak – 708-257-5918.